

Jó Pajtás

Kezünkben az egészségünk

Április 7.
Az egészség világnapja
World Health Day

A Mali Pjer 2011. országos szintű karikatúraversenyen, amelyen az idén 17. alkalommal hirdettek meg Belgrádban, sikeresen szerepeltek az EmArt Műhely növendékei. Öten pályáztak – mind az öt munka látható lesz az április 1-jén nyíló kiállításon. **Ivana Parčetić** karikatúrája pedig s kitzűzre fogják nyomtatni. Az idén több mint 9300 gyermek pályázott, a zsűri 16 egyenrangú díjat ítél oda és 426 munkát választott ki a kiállításra.

Ivana Parčetić karikatúrája díjazott lett

Jurcsák Tímea, 7. osztály

Jaksa Viktória, 5. osztály

Besnyi Botond, 5. osztály

Korsós Karolina,
7. osztály

Az újvidéki Petőfi Sándor Magyar
Művelődési Központ

Nyílt napokat

hirdet, a néptánc és népdal
ismertetése céljából.

A mottó: Gyere, táncolj, énekelj velünk!

A nyílt napok időpontjai:

Április 14-én, április 19-én és április 28-án
17 órától 18 óráig 1. és 2. osztályos tanulók részére
18 órától 19 óráig 3. és 4. osztályos tanulók részére
19 órától 20 óráig 5–8. osztályos tanulók részére
Mindenkit szeretettel várnak a petőfisek!

Bővebb információt a 021/47-40-697 telefonszámon kaphattok.
e-mail: petofime@hotmail.com

Mi leszel, ha nagy leszel?

*A tornaruhám már megtaláltam,
de hol az ördögben van a cipőm?
Tornázom hát mezítláb, nincs időm,
már kések, mert ebben az iskolában*

*mindent ilyen kapkodva, lóhalálában
csinálunk! Vedd elő azt, vedd elő
amazt! Pedig ez nem előkelő.
S azt hiszem, az nincs rendjén, hogy ahányan*

*csak vagyunk, itt futkosunk körbe-körbe.
Írjál! Felelj! Olvass! Figyelj! Jelentkezz!
Végül aztán erőm már arra sem lesz,
hogy nyugodtan tegyem a kezem ölebe.*

Nagy a hajrá a nyolcadikosoknál. Hiszem, hogy sok esetben úgy gondolkodtok, mint ahogyan Böndör Pál a Teoria Ria című versében írja. No, ennek nemsokára vége! Életeteknek e szép korszaka, a gondtalan gyermekkor lezárul. Pályát kell választanok, s ez nem könnyű! Ezúttal az óbecszei Sever Đurkić iskola végzősei mondják el, ki, milyen iskolában folytatja tanulmányait.

Hasznosi Tóth Csongor, Klímó Péter, Neorcsity Tamás, Dobos Dániel nyolcadikosokkal, valamint **Sárvári Árpád** és **Varga Krisztián** hatodikosokkal beszélgetünk.

Igazán irigylésre méltó az a tizenéves, akinek pontos elképzelései vannak a jövőről, s céltudatosan halad a tervezett irányban. Ők azok, akik már tudják, mik lesznek, ha nagyok lesznek.

Péter is döntött már. Orvos lesz.

– Gimnáziumba megyek a nyolcadik után – magyarázza Péter –, mégpedig az óbecszei gimibe. Itt szeretnék tanulni, mert a gimnáziumban fölkészítenek majd bennünket az egyetemre. Az újvidéki orvosi egyetemen tanulok majd tovább, mert orvos akarok lenni. Hetedikben tanultuk bigiórán az embertant, s akkor döntöttem el, hogy mi leszek, ha nagy leszek. Meg hát apukám is orvos, s a nyomdokaiba szeretnék lépni. Engem nem vonz a nagyvilág, itt Vajdaságban, a szülőföldemen szeretnék majd dolgozni, az embereken segíteni, emberéleteket menteni.

– Nekem is ez az életcélem – vág közbe Árpi. – Mégpedig a gimnázium után mentőhelikoptert vezető pilóta szeretnék lenni. A tévében is néha nézem e pilóták munkáját, mikor életeket mentenek földrengés estén, vagy a szerencsétlenül járt hegymászókat viszik a legközelebbi korházba... Már azt is tudom, hogy Magyarországon, Nyíregyházán folytatom a tanulmányaimat, mert ott van egyetem, ahol pilótákat képeznek. Azért tanulok ott, mert ott is szeretnék majd dolgozni.

Tamás is az egészségügyi pályát választotta. Egyelőre! Vonzza az egyike a legszebb tanári hivatásoknak, a földrajztanári pálya is.

Ők már pályát választottak

– Zentán, az egészségügyi középiskolában az idén nyílik meg a fizioterápia szak – mondja Tamás –, s oda szeretnék iratkozni, s azt szeretném befejezni. Utána itt, Óbecsén dolgozom majd a rehabilitációs központban. Épül a nagy fürdő, szálloda, biztosan ott is szükség lesz majd rám. Ha még utána is lesz kedvem tanulni, a földrajztanári pályát választom. Nagyon szép hivatásnak tartom megszerettetni a diákokkal e tantárgyat: kirándulásokra vinném a gyerekeket, hogy megismerjék nemcsak hazánkat, hanem más tájakat, országokat is.

Dani meg ács lesz. Elmeséli, miért döntött így.

– Nagyon szeretek barkácsolni – kezdi Dani –, s mivel most Adán a középiskolában nyílik ács szak, oda iratkozom. Hároméves iskola, s már azt is tudom, hogy minden második héten megyünk majd ki házakhoz dolgozni, tetőt fedni, vagyis tanulni a szakmát. Hallottam egy ismerősömtől, hogy még fizetést is kapunk, havonta tízezer dinárt. Úgy tudom, kevés az ács Óbecsén, mert, ha lehet, én is itt szeretnék majd dolgozni.

– Én meg főzni – jelenti ki Krisztián. – Már kiskorom óta segíték anyukámnak a főzésben, sokszor mire hazajön a munkából, kész ebéddel várom. Tudok főzni különféle leve-seket, paprikást, a palacsintát megfordítom a levegőben... Meg amit csak mond anyukám, azt mind elkészítem. Én is Magyarországon dolgozom majd, mégpedig Siófokon. Ugyanis a szakácsnő, aki itt a templomban szokott főzni, mikor tanítványiskola van, s jönnek vagy negyvenen Vajdaság minden tájáról, megígér-

te, ha befejezem a szakácsiskolát, a fia siófoki éttermében fog alkalmazni. Én is szoktam segíteni neki főzni itt a templomban, így ismerkedtünk meg.

Csongor már kis kora óta versenyszerűen úszik, nem is csoda, hogy már el is döntötte, mi lesz, ha nagy lesz.

– A gimnáziumban folytatom a tanulmányaimat – meséli Csongor –, mert testnevelés tanár leszek. Ezt lehet, hogy már tízévesen eldöntöttem, mikor először álltam a dobogón, ugyanis már akkor jártam úszóversenyekre. Szeretek úszni, szeretem a sportot, erre van tehetségem. Már azt is tudom, hogyha elvégzem az egyetemet, nemcsak iskolában tanítok majd, nevelem a gyerekeket az úszás szépségére, hanem edző is leszek a sportközpontban. Versenyekre viszem én is majd a tanítványaimat, ismerkedjenek, s örüljenek a szép eredményeknek, érmeknek, serlegeknek, mint ahogyan én is boldog vagyok, ha szép eredményt érek el.

Ez nagyon is jó, ha mindenki a tehetségéhez mérten választ pályát. Mert nem az a lényeg, hogy ki mit tanul, hanem, hogy szeresse majd a hivatását! Mert nincs annál szebb és jobb, mint mikor azt teszed egész életben, amit szeretsz.

„Az élet egyikünk számára sem könnyű, de hinnünk kell, hogy tehetségesek vagyunk valamiben, hogy ezt a valamit bármi áron el kell érünk” – olvastam valahol.

Mindannyian titkon bízunk benne, hogy igenis eléritek!

Modellezők és repülőcsodáik

Csak egy szerény tábla jelzi, hogy az épületben a maga nemében különleges dolgok folynak, ahol a szerszámok és ügyes kezek nyomán repülőmodellek készülnek. A szabadkai Repülős Modellező Klubban hetente három alkalommal jönnek össze az általános és középiskolások, hogy dolgozzanak modelljeiken, melyekkel aztán versenyeken vesznek részt, és igen szép eredményeket érnek el. Koszorús Sándor vezetésével a foglalkozások alatt születnek egyszerűbb, szabadon repülő modellek, körrepülő és távirányítós repülőcsodák is. A beszélgetést vagy éppen a csendet néha fűrógép, máskor a csiszológép zaja töri meg, a mennyezetről kész modellek lógnak alá. A műhelyben fa, festék és ragasztó illata terjeng, és időnként elszáll a fejünk felett egy majdnem befejezett modell. Röviden talán így lehetne bemutatni a klub hangulatát. De hogy valójában hogyan telnek a napok, arról meséljenek maguk az ifjú modellezők.

Antunonović Konrád a Szárits János Műszaki Középiskola elsős tanulója, gépésztanikus-szerkesztőnek tanul. Jelenleg a Szárits-féle repülőgép modelljén dolgozik, melyet az iskolában fognak kiállítani, amint elkészül. Konrád lassan már négy éve tagja a klubnak.

– Szerintem attól különlegesebbek a repülőmodellek, hogy amikor elkészülnek, lehet őket röptetni, ellentétben a makettekkel. Amit itt megtanultam, az a precizitás, a türelem, a figyelem, és fontos a kitartás is. Észrevettem, hogy sokkal nyugodtabban állok hozzá más dolgokhoz is, és a kézügyességem is sokat fejlődött. Most már komolyabb, távirányítós modelleket készítek, ezek nagyobbak és bonyolultabbak is. A favázat mi csináljuk, az elektronikai részt pedig megvesszük hozzá. Sok versenyen részt vettem már, az országoson hatodik voltam, a bácskai bajnokságon pedig első, az LC vitorlázórepülő-versenyen pedig harmadik helyet értem el.

Sisa Áron a Széchenyi István iskola hatodikos tanulója is már két éve jár a modellezőklubba. Mint mondja, elég sok repülőt épített már, abból jó párat össze is tört, versenyeken pedig ezüst- és bronzérmeket is nyert.

– Nagyon büszke vagyok az eredményekre, jobb érzés itt nyerni, mint például egy iskolaversenyen. Szeretek ide járni, mert ha nincs munkánk, beszélgetünk, hülyéskedünk, ha pedig elkészül egy modell, nagyon jó érzés, hogy csináltunk egy remekművet. Néha idegesebb, türelmetlenebb vagyok, ilyenkor nem is megy a munka, egyébként elég szépen dolgozom, habár még mindig hibázok, és akkor szét kell szedni a repülőt. Most csináltam egy bordás szárnyú repülőt, és jobban széthúztam a bordákat, mint kellett volna. Igaz, ettől még ugyanúgy repül, de vannak olyan hibák, amik miatt nem tud eléggé szépen repülni. A ver-

senyeken nem nézik, hogy fest a modellt, az a lényeg, hogy milyen sokáig marad fenn a levegőben.

Zigyárev Richárd a Majsai Úti iskola ötödikese. Ő is a tapasztaltabbak közé tartozik, hiszen már három éve jár a klubba.

– Nagyon tetszik, és sokat járunk versenyekre. Eddig építettem szabadon repülő és távirányítós modellt is. Ez a kedvencem, meg nem kell messzire menni érte, a távirányítóval visszahozom. Elég nehéz megcsinálni egy ilyen modellt, időigényes meg fontos a precizitás is, és mindig alig várom, hogy elkészüljön, hogy megtudjam, hogyan sikerült. Sajnos egy kicsit türelmetlen vagyok, és sokszor előfordul, hogy munka közben hibázok, de a legtöbb dolgot ki lehet javítani, a tanárok segítőkészek, és jó a társaság is. Otthon is van szerszámom, úgyhogy otthon is szoktam készíteni modelleket, és azok felkerülnek a falra. Maga a repülés nem vonz, jobban szeretnék itt a földön maradni.

Milic Áron a Jovan Jovanović Zmaj iskola hetedikos tanulója. Alig három hónapja jár a klubba, de az első benyomásai igen jók.

– Mindenki nagyon segítőkész, jó a hangulat, és egyébként is szeretek modellezni. Vittem már haza modellt, a szüleim nagyon megdicsérték. Azért tetszenek a repülőmodellek, mert lehet őket repíteni, a házak meg csak állnak. Most fogom befejezni a harmadik repülőt, a legelső hamar elkészült, de ez az utolsó kicsit összetettebb volt, többet kellett ragasztani, annak meg kellett száradni, ezért több idő kell hozzá. Szeretnék már valami komolyabba belekezdeni, és bár elég ügyes vagyok, meg türelmem is van, sokat kell még fejlődnöm. Hibázok is, például a múltkor eltörttem a sperlemezt, és elég szomorú voltam miatta. Versenyen még nem voltam, de sokat meséltek róla, és szeretnék én is indulni.

Sztojánovity Livia

A madárvonulás országútjai

A madárvonulást a túlélés ösztöne alakította ki, és irányítja mindmáig. Ennek első számú indítéka, hogy bizonyos fajok számára sem a költőterület, sem a telelőterület nem kínálja a megfelelő mennyiségű táplálékot az év 365 napjára. Helyhez kötöttek csak azok a magevő és ragadozó madarak, amelyek az év minden napján nekik megfelelő táplálékhoz juthatnak. A túlnyomórészt rovarláplálékra élőek viszont szinte mind a vonulók közé sorolhatók.

A fajok fennmaradása szempontjából különösen a szaporodási ciklus idején létfontosságú, hogy megfelelő legyen a környezeti körülmények és a táplálkozási lehetőségek. Gondoljunk csak arra, hogy költés idején a szülőmadarak egy részének saját maga ellátásán túl esetleg fél tucat éhes fióka gyomrának megtöltéséről is gondoskodnia kell.

Ez magyarázza, hogy a költöző madarak a riasztó távolságok és kockázatok ellenére évente kétszer is útra kelnek. A repülés képességének birtokában kihasználják azt a lehetőséget, hogy gyorsan, nagy távolságokat áthidalva, minden évszakban a táplálékban legbőségesebb helyekre vándorolhatnak. A cél eléréséhez vezető út gyakran földrészeket köt össze, és több ezer kilométer megtételét követeli meg. Ugyanakkor egészen rövid távú vonulásokra is bőven van példa. Dél-Amerika vagy India magas hegységeinek madárfajai például télen csak az alacsonyabban fekvő, melegebb régiókba húzódnak le. Ezt vertikális vonulásnak nevezzük.

Az Észak-Amerikában rendszeresen költő 650 madárfajból 520 vonuló. Az Európában és Észak-Afrikában költő 515 madárfajból 370 hazai költőterületének legalább egy részét elhagyja télire. Néhány faj, mint például a túzok csak különösen hideg teleken távozik költőhelyéről. A melegebb vidékekre vándorló fajok sokaságának hiánya olykor azért kevésbé feltűnő, mert az áttelelőkhöz északabbról jövő állományok csatlakoznak.

A madárvonulás az állatvilág egyik különösen magával ragadó, egyben legnehezebben megfigyelhető jelensége. Erről a madárgyűrűvel

végzett jelöléses vizsgálatok szolgáltatják az első bizonyító erejű adatokat. Ezek a dán Mortensen nevéhez fűződtek. A Magyar Ornithológiai Központ 1908 áprilisában Schenk Jakab javaslatára a dánok és a németek után az elsők között kezdte meg a madarak gyűrűzését. Őt Herman Ottó vette a Központhoz a madárvonulás-kutatás matematikai módszerekkel való elemzésére. Az első esztendő nagy sikereként Afrikából érkezett visszajelzés egy hazánkba útra kelt fehér gólyáról. A hivatásos magyar ornitológusok és lelkes amatőrök ezt követően több millió madár megjelölésével járultak hozzá a vonuló madaraink viselkedésének jobb megismeréséhez.

A kutatási eljárások fejlődése megsokszorozta a madárvonulásról szóló információkat. A nagy teljesítményű teleszkópok térhódítása és a messziről is leolvasható színes gyűrűs jelölések néhány ezrelékről esetenként tízszázalékosra növelték a madárgyűrűzés eredményességét. A radarral nyomom követett vonuló csapatokról vagy a rádióadóval, illetve műholdas jeladóval jelölt példányokról érkező naprakész adatok a vándorlás finom részleteire is rávilágítanak. (Az interneten jelenleg egy műholdas jeladót hordozó magyarországi fekete gólya helyváltoztatását is folyamatosan követhetjük.) A védőlektor növesztett friss tollakban mért bizonyos radioizotópok arányaiból a védős helyére, így közvetve a telelőterületre következtethetünk.

Valamennyi vonuló madárfaj egymástól valamelyest eltérő vonulási stratégiát követ. Ráadásul sok esetben a fajokon belül is megkülönböztethetünk a vonulási útvonalak szerint elkülöníthető állományokat, úgynevezett flyway populációkat.

Az Európa nyugati területeiről induló fehér gólyák például az Ibériai-félszigetet megcélozva indulnak Afrikába, míg a földrészünk keleti felén költők a Boszporuszon átkelve vonulnak. Eltérések mutatkozhatnak az öregek és a fiatalok, valamint a hímek és a tojók szokásaiban is.

A különböző állományok e sokféleség ellenére is csupán néhány, egymástól jól elkülöníthető vonulási folyosót (flyway) követnek, mert igazodniuk kell a leküzdésre váró földrajzi terepkadályokhoz, illetve az időjárási korlátokhoz.

1. A csendes-óceáni vagy pacifikus-amerikai vonulási folyosó Alaszkától Kanada és az Egyesült Államok csendes-óceáni tengerpartján keresztül a Tűzföldig nyúlik.

2. A Mississippi vonulási folyosója, elsősorban a Mississippi folyó völgyét köveit, és Észak-Amerika szárazföldi részének nyugati felétől Dél-Amerika nyugati feléig terjed.

3. Az atlanti-amerikai vonulási folyosó Észak-Amerika keleti feléből Floridán, a Karibi-szigeteken keresztül Dél-Amerika keleti területei felé vezet.

4. A kelet-atlanti vonulási folyosó Grönlandot is magában foglalva Eurázsia északi részé-

ről Skandinávián keresztül Afrika atlanti-óceáni partvidékére gyűjti a vonuló madarakat.

5. A fekete-tengeri/mediterrán vonulási folyosó Szibériától Kis-Ázsián keresztül Afrika északi és nyugati részéig húzódik.

6. A nyugat-ázsiai-kelet-afrikai vonulási folyosó Szibéria egy részét, Közép-Ázsiát és Afrika keleti részét köti össze.

7. A közép-ázsiai vonulási folyosót a Szibéria és az Indiai-félsziget között vonuló madarak használják.

8. A kelet-ázsiai-ausztráliai vonulási folyosón Kelet-Ázsia és Alaszka Délkelet-Ázsiába, illetve Ausztráliába vonuló madarai közelednek.

Mindebből kiderül, hogy Délkelet-Ázsiából közvetlenül Európába vezető vonulási útvonalak nincsenek. A földrészek határain túlra kalandozó vadmadarak csak pihenőhelyeken találkozhatnak – véletlenszerűen. A felsorolt folyosókon vonuló madarak egymás útját tehát bizonyos pontokon keresztezhetik. Nyugat-Afrikában például egymás mellett tehetnek a kelet-atlanti, a fekete-tengeri és a nyugat-ázsiai-kelet-afrikai útvonal madarai.

A különböző vonulási sztrádák vándorai ugyanakkor hazánkban is találkozót tarthatnak. A Apajpusztán 2005 októberében szinte egyszerre figyelhettük meg az atlanti-amerikai útvonalat használó amerikai pettyeslile és kis partfutót, illetve a kelet-afrikai-nyugat-ázsiai útvonalat követő lilébibic kóborló példányait, valamint a fekete-tengeri/mediterrán útvonalhoz tartozó pajzsoskankókat, bibiceket, arany- és ezüstliléket.

(Folytatjuk)

M. G.

Fekete gólya

Aranylile

Eltűnnek a jegesmedvék?

Az előrejelzések szerint a világ jegesmedve-állományának kétharmada eltűnhet 2050-re. Már az egész populáció elhagyta Alaszkát, az Északi-sarkon a globális felmelegedés következtében folyamatosan elvékonyodó jégtakaró miatt. Várhatóan csak az észak-kanadai szigetekenél és Grönland nyugati partjainál élő

16 000 jegesmedve marad életben a század végéig. A témával foglalkozó szakemberek kimutatásai szerint a következő fél évszázadban a jegesmedvék teljesen eltűnnek majd Alaszka északi partjairól meg Oroszországból, és várhatóan 42 százalékkal kevesebb lesz az Északi-sarki vadászterületük is. A jegesmedvék élete nagyban függ a jégtáblák minőségétől és állapotától, hiszen a fókák, ami a fő táplálékukat jelenti, ezeken vadászhatóak. Nagyon ritka, hogy nyílt vízen vagy szárazföldön ejtenének el fókákat zsákmányul.

Sajnos egyértelmű az összefüggés a jégtakaró állapota és a jegesmedve-populációk között. Ha eltűnnek a jégtáblák, velük együtt eltűnnek a jegesmedvék is.

Ha nem is az idők kezdete óta, de a leletek tanúsága szerint minimum 14-15 ezer éve loholnak a nyomunkban hűségesen az ebek. Vigyáznak ránk, segítenek a vadászatban, terelik a nyájat, életet mentenek, elűzik a magányt, a depressziót... és bizony a mozik vásznán, a tévék képernyőjén is sikert sikerre halmoznak, hol megnevetette minket, hol pedig érzélgős könnyeket csalva a szemünkbe.

Rin Tin Tin

A világhíres német juhászkutyának élete kezdetén még gazdája sem volt. 1918 februárjában egy Lee Duncan nevű amerikai katona talált rá és négy testvére, valamint a „mamájukra” egy németek által elhagyott franciaországi kennelben. Az ebet, akit Duncan hazavitt magával az Államokba, és ott mindenféle mutatóványokra tanította, nem került el a szerencse. Egy bemutatón felfigyeltek rá, és hamarosan a Where The North Begins című Warner Brothers produkcióban találta magát, mely akkora siker volt, hogy megmentette a csódtól az akkoriban éppen haldokló stúdiót. Rin Tin Tin 1932-ben bekövetkezett haláláig 26 WB produkcióban szerepelt, karrierje csúcsán hetente 10 ezernél is több rajongói levelet kapott!

Kutyavilág a vásznon

Lassie

A hűség szobra, aki kis gazdájához tűzön-vízen át hazatér. Eric Knight megható regényét, a Lassie hazatért 1943-ban filmesítették meg először. A Lassie-t alakító skót juhász eredeti neve Pal, és először nem is őt választották ki a produkció címszerepére. Dublőrként kellett volna brillíroznia, amikor az eredetileg kiszemelt eb nem volt hajlandó átúszni egy háborgó folyón. A Lassie hazatér után Pal még 6 Metro-Goldwyn-Mayer alkotásban szerepelt, és gazdájával, Rudd Weatherwaxsal bejárta egész Amerikát, rodeók, vásárok, különféle egyéb rendezvények fényét emelték. Az 1954-ben debütált Emmy-díjas Lassie tévésorozatban már nem Pal, hanem utódai vették át Lassie szerepét.

Toto

Toto, törzskönyvi nevén Terry, már viszonylag rutinos kutyaszínésznek számított, mikor 1939-ben Judy Garland mellett a kamerák elé állt az Óz, a csodák csodája forgatásán – a mai napig is népszerű alkotás már a harmadik filmje volt. A pályafutása során összesen 14 filmet jegyző cairn terrier filmtörténeti jelentősége, hogy megnyitotta az utat a kisebb termetű kutyahősök előtt a mozgókép világában.

Rex felügyelő

Egy sztár Ausztriából. A tíz évadot megért bűnügyi sorozat értelmesebben csillogó szemű nyomozókutyája már egészen kiskorától kifejezetten a szóban forgó tévés produkcióra lett trenírozva. Igaz, a veszélyesebb jelenetekben nem ő látható, mivel féltették az épességét, dublőr kutyákat alkalmaztak helyette. Az eredetileg kiválasztott Rex az első öt szériában látható, ezután nyugdíjazták, és egy Rhett Buttler nevű eb vette át a helyét.

Toto

HOROG

Pisztrángxüger

Micropterus salmoides (Linnaeus, 1758)

Ismeretőjegyek. Megnyúlt, közepesen magas, oldalról lapított testű hal. Feje nagy és vaskos, az orra mérsékelten hosszú, de jóval fölülmúlja aránylag kicsi szemének átmérőjét. Nagy szája felső állású, hasítéka ferdén fölfelé irányul. A felső állkapocs a szem hátsó széléig ér, vagy azon is túlmegy. Hátúszójának első része sokkal alacsonyabb, mint a hátulsó. Előbbiben 10 csonttüske, utóbbiban 12-13 elágazó sugár van. Farkalatti úszójában 3 tüske és 10-11 lágy sugár sorakozik. Farokúszója jól fejlett, a széle kissé beöblösödő. Hasúszói a mellúszók alatt foglalnak helyet, azokkal szinte egy vonalban kezdődnek. Pikkelyei kicsik, de erősen ülnek, számuk a hát ívét követő oldalon 61-70. Színezete barnászöld, a fiatalokon hosszanti fekete mintázattal, amely az idősebbeken elhalványul, majd eltűnik. A nagyobb példányok 30-40, olykor 50 cm körüliek.

Hasonló fajok. Úszóinak elhelyezkedését és felépítését tekintve hasonlít hozzá a naphal, de annak szája nem ér a szeme alá, háta magasabb, színezete élénkebb. Alakra nézve hasonló hal a sügér, de annak szája nem ér a szem hátsó szélé alá, két különálló hátúszója van, és oldalát harántsavok díszítik. A pisztrángxüger hátúszójának alacsony első része a többi sügérfélénkel szemben is jó megkülönböztető bélyeg. A nilusi tilápia farokúszóját harántsavok díszítik, a szivárványsüger anélis úszója hátrasímitva lényegesen túler a farokúszó kezdetén. Az amurgéb két hátúszóját hézag választja el egymástól, és farokúszója lekerekített.

Környezet. Sok évtized tapasztalata alapján elmondható, hogy a pisztrángxüger nem igazán kedvelte meg vizeinket. Sokfelé megpróbálkoztak telepítésével, de stabil állománya kevés helyen alakult ki. Elsősorban a sekély és mély vízzel egyaránt rendelkező sóderes vagy homokos medrű tavakban, a nem túl gyors, de kemény aljzatú folyószakaszokon talált megfelelő életfeltételekre, az iszapos medrű vizeket nem kedveli.

Táplálék. Kezdetben planktonnal, később rovarlárvákkal és egyéb gerinctelen állatokkal táplálkoznak, amelyhez növekedésük során egyre több halat is fogyasztanak.

Szaporodás. Ivarérettségét 3 éves korban éri el, májusban szaporodik. A hímek a sóderes-homokos mederfenéken tányérszerű gödröt mélyítenek, amelybe iváskor a nőstények ezer-tízezer, kb. 1,5 mm átmérőjű ikraszemet raknak. A megtermékenyített ikra a hímek védelme alatt fejlődik, de érzékenysége miatt a kelési arány gyenge.

Elterjedés. Észak-Amerika keleti felén Kanadától Mexikóig őshonos, de kedvező tulajdonságai miatt Amerikán kívül is sok helyre telepítették. Európába az 1800-as évek végén hozták be először.

Jelentőség. Kitűnő sporthal, húsa is kiváló, de ritkasága miatt inkább csak különlegességnek számít, gazdasági jelentősége nincs.

Harka Ákos-Sallai Zoltán:
Magyarország halfaunája című könyve nyomán

A legnépszerűbb amerikai

A pisztrángxüger az észak-amerikai kontinens legnépszerűbb horgászhalja. Amikor horogra akad, látványosan küzd. Kiugrik a vízből, fejét rázza és nagyot csobbanva zuhan vissza. Ezt többször is meg szokta ismételni, attól függően, milyen az adott példány erőnléte. Meg kell azonban hagyni, küzdőképessége inkább látványos, mintsem szilaj és hosszan tartó.

Európa vizeibe kezdetben nem sportos volta, hanem kitűnő, leginkább a mi sügérünkére meg a süllőre emlékeztető húsa miatt telepítették. Horgászhalaként csak az utóbbi húsz évben fedezték fel.

Meghonosítása körülményesen ment, önfenntartó állományai nehezen alakulnak ki, ezért előfordulása szigetszerű. Minden bizonnyal azért, mert a fészekben levő ikra rendkívül érzékeny a vízmozgásra, és a hullámverésre. Van néhány kisebb vízterület ahol természetes szaporulata következtében állandóan jelen van, míg másutt folyamatosan újrahelasítanak vele.

A horgászok azonban így is felfedezték. Ebben nagy szerepet játszott, hogy elsősorban pörgetve lehet sikeresen zsákmányolni, az utóbbi években azonban a legyező horgászok is sikeresen fogják. Fontos megemlíteni, hogy a pisztrángxügerre szakosodott

horgászok annyira kedvelik, hogy sohasem viszik haza, hanem helyben és azonnal visszaengedik. Bár törvényeink nem engedélyezik a tájidegen halak visszaengedését, a pisztrángxüger esetében ettől a gyakorlattól eltekintenek. Erre azért kerülhetett sor, mert míg a többi telepített halfaj hajlamos a túlszaporulatra – és ezért kiszorítja a tájhonos fajokat –, a szóban forgó hal esetében erre még nem volt példa. Mondhatnánk úgy is, hogy a pisztrángxüger minden káros szennedélytől mentes.

Ragadozó halról van szó. Hatalmas szája lehetővé teszi a hogy válogasson, és olykor igen nagy falatokat nyeljen. Megfigyelték, hogy a tavirózsa leveléről vagy más vízi növényről könnyen lebűvöli a békát, amely kedvenc csemegéi közé tartozik.

A világcsúcstartó pisztrángxüger...

...és egy, amely hazai vizekből került elő

Április 7.

Herman, József, Árpád, Ármin és Mária napja.

Herman: Germán eredetű név. Elemeinek jelentése: (had)sereg + férfi.

Ármin: A germán keruszkusok fejedelmének latin Arminius nevéből rövidült.

1948. IV. 7. – 63 éve történt

Egészségügyi világnap: az ENSZ ezen a napon alapította meg a WHO-t (World Health Organization), az egészségügyi világszervezetet.

1939. IV. 7. – 72 éve történt

Megszületett Francis Ford Coppola Oscar-díjas amerikai forgatókönyvíró, filmrendező és producer. Megkapta a Sam-Goldwyn-díjat, a San Sebastian-i nagydíjat, a Filmrendezők Szövetségének a díját, kétszer Arany Palma Díjat és rendezői Oscar-díjat is. Néhány fontosabb filmje: Keresztapa (I–III.), Gengszterek klubja, New York-i történetek, A tábornok, American Graffiti, Apokalipszis most...

Április 8.

Dénes és Valter napja.

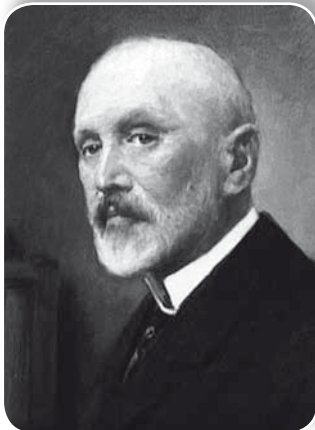
Dénes: Görög eredetű név, a Dionüszosz nevéből származik. Jelentése: Dionüszosznak ajánlott. A görög mitológiában Dionüszosz a bor és a szőlő istene.

Valter: Német eredetű név. Jelentése: uralkodó sereg.

1431. IV. 8. – 580 éve történt

Megszületett François Villon francia költő. Villon, bár kora fiatalágától zűrés életet folytatott, sokat tanult. Műveiből értesülünk róla, hogy betéve tudta a Bibliát, Vergiliust, a klasszikusokat.

1919. IV. 8. – 92 éve történt

Meghalt Eötvös Loránd világhírű magyar fizikus, geofizikus, a torziós inga feltalálója. 1867-től a heidelbergi egyetemen tanult kémiát, fizikát és matematikát.

Tudományos munkásságát legfőképp a gravitáció és földmágnesség témakörében folytatta, legismertebb eredménye az igen precíz és érzékeny torziós inga megszerkesztése volt.

Április 9.

Erhard, Malvin, Vince, Dömötör és Lél napja.

Erhard: Germán eredetű német név. Elemeinek jelentése: becsület + erős, merész.

Lél: Finnugor, magyar eredetű név, Árpád fejedelem dédunokájának a neve. Jelentése: kürtös, kürtfúvó.

1908. IV. 9. – 103 éve történt

Pécsen megszületett Victor Vasarely (eredeti nevén: Vásárhelyi Győző) francia festőművész, az op-art atyja.

1969. IV. 9. – 42 éve történt

A brit szupersonikus repülőgép prototípusa először emelkedett a magasba a bristoli Filton repülőtéren. A világ szupersonikus repülőgépei közül egyedül a Concorde volt képes a hangsebesség több mint kétszeresét meghaladó, 2173 km/h sebesség és 18 300 méteres repülési magasság elérésére. A 2000-es Concorde-ot katasztrófa és több más kedvezőtlen tényező miatt 2003. október 24-én kivonták a forgalomból, de visszavonulása után is a repülés egyik jelképe marad.

Április 10.

Zsolt és Ezékiel napja.

Zsolt: A Solt név alakváltozata, amely azonos eredetű a Zoltán, valamint a Zolta, és esetleg a Csolt névvel, az ótörök sultan szóból származik. Jelentése: uralkodó.

Ezékiel: bibliai, ószövetségi személy, próféta.

1847. IV. 10. – 164 éve történt

Makón megszületett Joseph Pulitzer, a magyar származású amerikai sajtómágnás, a Pulitzer-díj megalapítója. Mestere

volt a sajtóüzletnek és szeretett jótékonykodni, többek közt megalapította a nevével viselő díjat, amely ma is a legrangosabb újságírói elismerésnek számít. Halálakor 30 millió dolláros vagyont hagyott hátra.

1912. IV. 10. – 99 éve történt

Southamptonból elindult végzetes útjára a Titanic luxushajó. A Titanic brit Olympic-osztályú utasszállító hajó, amely egy jégheggyel történt, 1912. április 14-i végzetes ütközéséről és 1912. április 15-i elsüllyedéséről vált ismertté. Elsüllyedésekor időpontjában a Titanic volt a legnagyobb utasszállító gőzhajó a világon. 1912. április 14-én, vasárnap 23.40-kor a hajó jégheggynek ütközött, és április 15-én, hétfőn 2.20-kor, az ütközés után alig több mint két és fél órával kettétörve elsüllyedt.

Április 11.

Leó, Szaniszló, Leona és Klió napja.

Szaniszló: A szláv Stanislav névből származik. Elemeinek jelentése: állhatatosság, szilárdság, dicsőség.

Klió: Görög eredetű név. Jelentése: hírnök, dicsőítő, ünnepele.

1964. IV. 11. – 47 éve történt

A költészet napja: József Attila születésnapján először rendezték meg a költészet napját.

1842. IV. 11. – 169 éve történt

Darzsilingben meghalt Kőrösi Csoma Sándor magyar orientalista és világutazó. 1819-ben nyolc hónapos gyalogtúrát tett, melynek során megtanult három szláv nyelvet, majd Szófián, a görög szigeteken és Teheránon keresztül, a már ismeret útvonalon eljutott Tibetbe. Itt a brit indiai kormány támogatásával a zanglái kolostorba vonult, hogy a tibeti nyelvet és a buddhizmust tanulmányozza. 1842 elején aztán ismét útnak indult, hogy eredeti tervének megfelelően felkutassa Közép-Ázsiában a magyarok őseit, de nem sokkal Darzsilingbe érkezése után végzett vele a malária.

Április 12.

Gyula, Zsénó, Szilárd, Konstantin, Csaba, Csanád, Baldivin és Sebő napja.

Gyula: Régi magyar személynév. A török eredetű gyula méltóságnévből származik, a kazároknál ez volt a valóságos király címe (a társfejedelem címe: kündü, kende). A honfoglalás korában az ország második legfőbb méltóságát nevezték így. A nevet később azonosították a latin Julius névvel.

Zsénó: A görög Zénón név latin alakváltozatából származik. A Zenóbiosz, Zenódotosz nevek önállósult rövidülése. Jelentése: Zeuszról származó.

1954. IV. 12. – 57 éve történt

A rock and roll születésnapja, annak emlékére, hogy New Yorkban Bill Haley rögzítette Rock Around The Clock című lemezét.

1961. IV. 12. – 50 éve történt

Az űrhajózás napja, annak emlékére, hogy a Szovjetunióban Föld körüli pályára bocsátották a világ első embert szállító űrhajóját, fedélzetén Jurij Gagarin űrhajóssal.

Április 13.

Ida, Hermina és Márton napja.

Ida: Germán eredetű. Jelentése: harci istennő, tevékeny, serény. Más magyarázat szerint a már nem használatos Idu-, Idu- kezdetű, összetett nevek rövidülése.

Márton: A latin Martinus név rövidült, magyar formája. Jelentése: Mars hadistenhez hasonló, harcias, bátor.

1963. IV. 13. – 48 éve történt

Megszületett Garri Kaszparov örmény származású orosz sakkzso, egyéni világbajnok, többszörös olimpiai bajnok. 1985-ben Karpov ellen 5:3-as arányú győzelmet aratott 16 döntetlen mellett, és ő lett a világ legfiatalabb sakkvilágbajnoka. 2000-ig ő maradt a világbajnok.

1892. IV. 13. – 119 éve történt

Megszületett a skót Sir Robert Alexander Watson – Watt, a radar feltalálója. A radar visszaverődő rádiósugarak segítségével határozza meg távoli objektumok helyzetét, méretét, formáját, gyorsaságát és irányát.

A versmondás élményei és tapasztalatai

Számadás az újvidéki 4. Petőfi szavalóversenyről, a nyolcvan főnyi diáksereg teljesítményéről

Lapunkban évente beszámoltunk a halhatatlan költőnkéről elnevezett tavaszi vetélkedőről, amelyet az újvidéki Petőfi Sándor Magyar Művelődési Központ (korábban egyesület) négyszer szervezett meg a székházában.

Március 26-án – a költészet ünnepévé avatott hagyományos, idei szavalóversenyen – számos kis- és nagydiák ismerősként köszöntötte egymást, akik részt vettek az előző megmérettetésekben is. Találkozásuk és az újabb ismerkedés élményt nyújtott számukra. Verset mondva és szavakat hallgatva ki-ki élményszerű betekintést nyert nagy költőink életébe és alkotásaiba. Így sokuk részére feltárlt a versíró érzelmvilága és költői üzenete, ugyanakkor felfedték a művészi versmondás műhelytitkait is.

A fellépő kisdíjak ezúttal többnyire a derűs gyermekkort felidéző költeményeket adták elő (Petőfi Sándor: Anyám tyúkja, Zelk Zoltán: Ákombákom, Csoóri Sándor: Csodakutya, Móra Ferenc: Sétálni megy Panka, Weöres Sándor: Kezdődik az iskola, Nemes Nagy Ágnes: Ugróiskola stb.).

Az 1. és 2. osztályos versmondók 1–3. helyezettei: Tormás László, Micsity Anett-Nina és Pető Nikoletta. Különdíjban részesítettek: Fodor Izabella, Hornyák Andrej, Kálóci Amália, Ladisity Nóra, Marusity Armanza, Német

A nagyszámú közönség

Andrea és Pinyuh Anna. A mezőny megnevezettei újvidékiek.

A 3. és 4. osztályos győztes szavalók: Hamad Ászim, Pásztor Kicsi Tamás (Újvidékről) és Robotka István (Szenttamásról). Újvidéki résztvevők – Berta Áron László, Busávác Krisztina és Novák Dominik-Alex – nyertek különdíjat.

A felsős általános iskolás versenyzők választott versei voltak többek között Petőfi Sándor: Kakasszóra hajnal ébred, Szülőföldemen, A Tisza; Pilinszky János: A naphajú királylány (részlet), Ady Endre: A Duna vallomása, Gál László: Subotica c. költeménye.

Az 5. és 6. osztályosok csoportjából az 1–3. díjazott az óbesei Rajzli Dália, a topolyai Crnkovity Nikoletta és az újvidéki Major Kitti. A helybéli Palatinus Evelin és Kopasz Marina részesült különdíjban.

A 7. és 8. osztályos legjobb versmondók a topolyai Dudás György, az újvidéki Ótos Annabella és a topolyai Szatmári Csilla. Különdíjazott Szűcs Budai Ramóna és Ladisity Nikola (Újvidék). Dicséretes, hogy az általános iskolás

anyanyelvű tanuló is díjat kaptak egy-egy közös mezőnyben.

A középiskolások választott Petőfi-költeményei voltak a következők is: Volnék bár, Minek nevezzelek?, Ismerjétek meg!, Júliához. E kategória 1–3. helyezettei: Szabó Erika, Csolák Anita és Kóródi Emese. Különdíjazottak: János Eleonóra és Patarica Tímea.

A bírálóbizottság tagjai – Jankovics Andrea színművész, Roginer Oszkár és Drozdik-Popović Teodóra magyartanárok – eredményesen nyilvánították az idei szavalóversenyt, és korcsoportok szerint ítélték oda a díjakat, a Forum Könyvkiadó jutalomkönyveit. Mind a 80 versmondó az újvidéki magyar művelődési központtól Uri Ferenc helytörténész A kultúra szolgálatában című könyvét, a korábbi Petőfi Sándor kultúregyesületről írt monográfiát és más ajándékot kapott jutalmul.

A diákszavalók ezúttal is megköszönik felkészítő pedagógusaik útmutatását, szaktanácsait.

Berényi Ilona
Fotó: Cser Izabella

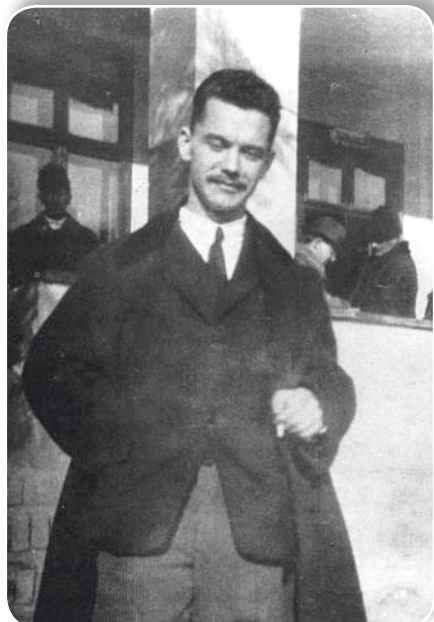

Díjazott kisdíjak (1–4. osztályosok)

Díjazott 5–8. osztályos versmondók

József Attila és a költészet napja

Budapest – Ferencvárosban született 1905. április 11-én a magyar költészet egyik legkiemelkedőbb alakja, s születésnapján ünnepeljük a költészet napját.

Hatodik gyermekként jött a világra, három testvére még az ő születése előtt meghalt. Apja elhagyta a családot, anyja kénytelen volt nevelőszülőkhöz adni, ahol Pistának szólították. Nevéhez ragaszkodva, olvasott Attila hun vezérről, ez keltette fel érdeklődését az irodalom iránt. Három év után visszakerült édes-

anyjához, keményen dolgozott már egészen kisgyermek korától. Édesanyja korai halála megviselte, nővére és annak férje nevelte fel, járatták iskolába.

A Szegeden élő Juhász Gyula ismerte fel József Attila költői tehetségét, és melléállt. Támogatásával jelent meg 1922-ben első verseskötete, amikor József Attila még csak 17 éves volt. Verseit megjelentették a helyi lapok, illetve a Nyugat is. „Csodagyerekek tartottak, pedig csak árva voltam” – írta később önéletrajzában. Országos ismertséget **Nem, nem soha!** című versével szerzett. Magyar-francia szakos tanárnak kezdett tanulni a Szegedi egyetemen, ahonnan Horger Antal nyelvész versei miatt eltanácsolta. Ezután Bécsben majd Párizsban járt egyetemre.

1927-ben tért vissza Budapestre, barátságot kötött számos költővel és íróval, műveit fo-

tórium sem segített, nővére balatonszárszói panziójába került. December 3-án vesztette életét, amikor máig tisztázatlan körülmények között a vonat alá esett.

Életében megjelent kötetei

* Szépség koldusa (Szeged, 1922): benne: Aratásban (1922), Éhség (1922), A jámbor tehén (1922), Kukoricaföld (1922), Csökkérés tavasszal (1922).

* Nem én kiáltok (Szeged, 1925): benne: Nem én kiáltok (1924), Megfáradt ember (1923), Szegény ember balladája (1924).

* Nincsen apám, se anyám (1929): benne: Tiszta szívvel (1925), Ringató (1928), Klárisok (1928), Tedd a kezed... (1928), Áldalak búval, vigalommal (1927).

* Döntsd a tőkét, ne siránkozz (1931): benne: Nyár (1929), Favágó (1929/1931).

* Külvárosi éj (1932): benne: Külvárosi éj.

* Medvetánc (Válogatott költemények 1922–1934) (1934): benne: Altató (1935), Levegőt! (1935), Kései sirató (1935), Téli éjszaka (1932), Reménytelenül (1933), Elégia (1933), Óda (1933), Eszmélet (1934), Mama (1934).

* Nagyon fáj (1936): A Dunánál (1936), Nagyon fáj (1936), Kész a leltár (1936).

Halála után kiadásban megjelent művei utolsó költeményei

Thomas Mann üdvözlése (1937); Születésnapomra (1937); Tudod, hogy nincs bocsánat (1937); Talán eltűnök hirtelen... (1937); Karóval jöttél... (1937); Ime, hát meglettem hazámat... (1937).

Prózai művei

Curriculum vitae – József Attila önéletrajza Szabad-ötletek jegyzéke. (Közzeteszi, jegyz. Stoll Béla)

Kritikai művei

Tanulmányok és cikkek (1923–1930. Szövegek)

Műfordítói tevékenysége

P. Bezruč, J. Wolker, V. V. Majakovszkij, Szergej Jeszenyin, Alekszander Blok, Émile Verhaeren, Rimbaud, François Villon...

lyóiratok közölték, azonban állandó munkája nem volt. Nem volt szerencsés a szerelemben, választottja jómódú családból származott, a lány szülei tiltották őket egymástól. Belépett az illegális kommunista pártba, a halálbüntetés ellen szónokolt, nyíltan támadta a pártot. Röpiratokat írt és terjesztett, aktívan politizált. Emiatt gyakran zaklatták, bíróság elé idézték, házkutatásokat tartottak nála. A mozgalomban ismerte meg élettársát, Szántó Juditot. 1934-ben elfordult a politikától, beleszeretett egy művészettörténész-nőbe és a pszichoanalízis kezdte érdekelni.

1930-tól járt pszichoanalízisre, 1935-től szerelmes lett új pszichológusába, Gyömrői Editbe, aki skizofréniát állapított meg nála. A diagnózis valószínűleg a kornak megfelelő volt, azonban mára úgy tudjuk, hogy borderline szindrómában szenvedett. A téves diagnózis valószínűleg hozzájárult korai halálához. 1935-ben a Szép szó szerkesztője lett, ez volt első rendes munkahelye. Utolsó verseskötete azonban nem volt sikeres, ez megviselte. 1937-ben újabb viszonzatlan szerelemre lobbant, és miután törekeny egészségi állapotán a szana-

RÜGYFAKADÁS

Tavaszi

*Tavaszi a kikelet,
a virágok évszaka,
most már nem olyan
sötét az éjszaka.*

*Görivel is bírok menni
a hétórás táncra,
de a nyolc óra már a sötétséget várja.*

*Ebben a versben nem is a tavasz a lényeg,
de nem baj, mert én így találok szépnek.*

Barna Júlia, Cseh Károly iskola, Ada

Kedvenc regényem főhőse

En Matula bácsit mutatom be, a Tüskevár című regény egyik szereplőjét.

Mindenképpen észrevehető szakállá, valamint mocsár és bagószaga volt. A hajnalt mindig pipával köszöntötte, majd egy kis pótalvással folytatta. Az élet iskolájában tanult, és tudását szívesen megosztotta másokkal. Neki igen nehéz volt megfelelni, de a jó munkát dicsérte. Mestere volt a különféle halak és vadak elkészítésének, valamint a faragásnak és a gyékényszatyrok fonásának is. Nagyon jól tudta, melyik hal hogyan finom, és a vadlibát is nagyon ízletesen készítette el. Nem beszélt a levegőbe, nem vagdalózott a szavakkal, hanem amit mondott, annak megvolt a valóságalapja. Kitűnően halászott, vadászott, jól vezetett... Szükszavú, jó emberismerő, igen bölcs és türelmes tanító volt, emellett értett az emberek felvidítéséhez. Úgy ismerte a bereket, akár a saját tenyerét. Volt úgy, hogy „egyedzőldfűlű” fiatalok nem bíztak benne, de ő nem sértődött meg, hanem hagyta, hadd tapasztalják meg a saját bőrükön az igazat. Persze Nancsi néni mindig őt okolta, ha a gyerekekkel, azaz a „zöldfűlű” fiatalokkal történt valami, de Matula nem sértődött meg ezen sem, sőt még csak észre sem vette. Ő mindenkinek jót akart, és igen nagy állatbarát volt. Egyetlen állatot sem kínozott meg, de bármelyiknek elvette az életét, ha arra neki szüksége volt.

Mindenkit jó útra tudott terelni óvatos közbeszólásokkal, ezért gondolom úgy, hogy néha nekem is elkelle az ő bölcsessége.

Kálmán Szilárd, 7. osztály, Sever Đurkić iskola, Óbecse

Jónak lenni... vagy mégsem?

Lehet, hogy az olvasó, aki először a kezébe veszi a könyvet, nem jókedvvel, hanem utálattal olvassa el, mert kötelező, mert a tanárnő azt mondta. Amikor elkezd olvasni, s tovább- és továbbhalad, valóban érdekessé válik számára. Ahogy halad, úgy kezdi megszeretni ezt a regényt, és már nem „muszájból” olvassa el, hanem igazi kíváncsiságból.

Így volt ez velem is. Mire a könyv végére értem, teljesen megváltozott a véleményem. Elképesztő elgondolkodni azon, hogy mostanában hány gyerek, akinek amúgy meglenne rá a lehetősége, mégsem tanul. Nyilas Mihály (regényünk főhőse) szegény családból származott, és nagyon megdolgozott azért, hogy „debreceni diák” lehessen. Amikor pedig bekerült az iskolába, mindent megtett, hogy jól tanuljon, jó tanuló legyen. A magaviseletére szintén nagyon vigyázott, mindig jó gyerek volt. Emellett szorgalmasan dolgozott, Pósalaky úrnak olvasott fel. Tanította Doroghy Sanyikát, és még e sok munka, tanítás mellett is jó tanuló maradt. Tisztelete a tanárait, mindig odafigyelt rájuk, és ha véletlenül mégiscsak valami rosszat csinált, próbálta azt jóvá tenni, szégyellte magát miatta. Ilyen volt például, amikor elmentek Orzcyval leskelődni az egyik tanárunk után, akkor is utána, amikor a tanár észrevette, nem a tanárban kereste a hibát, és nem őrá haragudott, hogy megszegyenítette az osztály előtt, hanem magát okolta, hogy hogyan is lehetett ő ilyen szemtelen, ilyen tiszteletlen, egy olyan emberrel szemben, aki őt tanította, jóra nevelte. Mindig próbált jónak megmaradni, és ezért az ő karaktere minden olvasóban megmarad. Nyomot hagyott bennünk, és mindig el tud bennünket gondolkodtatni.

Jónak lenni... vagy mégsem, megfordul a fejünkben ez a gondolat. Nyilas Mihály a jó utat választotta. Mert jó akart lenni, azért mi lett a jutalma, vagy kapott-e érte jutalmat egyáltalán? Ezt mindenkinek magában kell eldöntenie. A többség szerint, aki átértette ezt a regényt, igen, kapott jutalmat: barátokat szerzett, másik iskolába járhatott, és még sok más. Van, aki viszont úgy gondolja, nem kapott, ugyanolyan szegény maradt a családja, semmi javulás nincs. Ez nem igaz. Az egyetlen és legnagyobb jutalma az, hogy jó tanuló maradt és jó diák, ami egyben azt is jelenti, hogy valószínűleg jó ember is vált belőle később. Ő megmutatta a jó utat, és bebizonyította, hogy jónak lenni jó.

Csetvei Melánia, 8. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Megvédtem a Pál utcai fiúk becsületét

Mikor kiderült, hogy Geréb elárult minket a vörösingéseknek, nagyon mérgező voltam rá, még egy kis fájdalom is éreztem. Hogy tudott ilyet tenni?

Úgy döntöttem, én magam megyek el a Fűvészkertbe, és lesem meg, hogyan működik Geréb a vörösingéséknél. Így hát felmásztam az egyik fára. Arra a fára, amely ott van a gyülekezőhelyüknél. Jöttek a vörösingések, és persze közöttük Geréb is. Ott gyülekeztek a fa alatt. Jelentéseket kért Áts Feri, a vörösingések vezetője. Szó esett az előtte való esti kis akciónról Bokával és Csónakkal. Közben Gerébet hivatalosan bevették a vörösingések csapatába, és megbeszélték a másnapi támadást ellenünk. Ezután így szólt Áts Feri:

– Nem fognak gyanítani semmit, hogy te már közénk tartozol?

Nem sokat vártam Geréb válaszára:

– Nem. És ha gyanítanak is, egyik sem mer szólni, mind fél tőlem. Nincs ott egy bátor fiú sem!

Ezt hallván nem tudtam türtőztetni magam, és így szóltam:

– Dehogy nincs!

Áts Feri nem tudta, honnan jön a hang, ezért leugrottam a fáról és megismételtem:

– Dehogy nincs!

Geréb arca nem volt mindennapi, elsápadt hirtelen.

– Nemecek! – szólt ijedten.

Mindent elmondtam, ami a szívemen volt. Aztán odajött a két Pásztor, és megfogták a karomat jobbról-balról. Áts Feri szólt, hogy ne bántsanak, mert tetszik neki a bátorságom, és felajánlotta, hogy csapjak fel vörösingésnek. Persze én gondolkodás nélkül elutasítottam. Ezután a két Pásztor megkérdezte, mi legyen velem. Áts Feri mondta, vegyék el tőlem a mi zászlókat, amit az előbb visszaloptam tőlük. Gond nélkül kicsavarták a kezemből. Áts Feri felém fordult, és így szólt:

– Ez nagyon gyöngé, ezt nem illik megverni. Hanem... fűrösszétek meg!

A nevetés nem is zavart annyira, hanem inkább, hogy tegnap már megfáztam, és most megint fürdök. Odavittek a vízhez, és belenyomtak. Amilyen gyorsan tudtam, kiemelkedtem a vízből. Aztán odajött Geréb és gúnyosan megkérdezte:

– Jó volt?

Én ezt feleltem.

– Jó volt.

Mindent elmondtam, ami akkor eszembe jutott. Azt is, ami a Múzeum-kertben történt, hogy lopták el a Pásztorok az üveggolyóimat. Meg azt, hogy én soha nem leszek áruló, mint Geréb. Mikor befejeztem, megkérdeztem, hogy elmehetek-e. Nem válaszolt senki, ezért elindultam a híd felé.

Nagyon rosszul esett, ami ott történt velem, de legalább megvédtem a Pál utcaiakat a kibeszéléstől, és azt is elmondtam, ami egy ideje bántott. Ha kellene, a csapatomért ismét megtenném.

Berta Márta, 6. osztály, Gligorije Popov iskola, Kisorosz

A boszorkányok gyűlésén

Még ma is beleborzongok a félelemből, mikor a boszorkányokról hallok. Azt hittem, ilyen nem is létezik csak a mesékben.

De képzeltétek el, mi történt velem! Egyszer, mikor éppen az udvaron játszottam, már kezdett esteledni, anyukám megkért, hogy söpörjem fel az utcán a járdát. A garázsban keresgéltem a seprű után, de nem találtam a helyén. Már a pincében is kerestem, de csak egy régi seprűt találtam. Gondoltam, ez is megteszi. Hát mikor fölemeltem, a seprű magától elkezdett mozogni, és mikor a lábamra csavarodott, úgy megijedtem, hogy majdnem elájultam. Megkapaszkodtam a nyelében, hátha lerángathatom magamról. De hirtelen felemelkedtünk, és huss! Már repültünk is. Nem tudom, merre, azt sem, hogy meddig repülhettünk, egyszerre csak földet éreztem a talpam alatt. A szememet csak akkor mertem kinyitni. Volt mit látnom! Egy barlangban voltam, körülöttem sok-sok boszorkány, mind kacarászott, vihogott. Volt, amelyik egy nagy üstben kotyvasztott valamit. Füleltem, és próbáltam észrevétlenül maradni. Megtudtam, hogy évente itt gyülekeznek a boszorkányok. Gyűlést tartanak, megfőzik a bájitalaikat, ami egy évig elég lesz nekik. Félrehúzódtam egy szikla mögé, és azon gondolkodtam, hogy fogok én innen hazajutni. Egyszerre csak valaki pisszentett, aztán még egyszer. Körülnéztem, egy fiatal legény volt megbújva nem messze tőlem. Odamentem hozzá, bemutatkoztunk, őt Jánosnak hívták. Rögtön beugrott, hogy egy mesébe hozott el a régi seprű. Így már tudtam, mit kell tennünk. Jánossal összeszedtük a barlang ajtajánál lévő seprűket, és elégettük. Ő belebújt a sípjába, és az óriások rögtön ott termettek. A boszorkányokat mind megölték. János megbízta az egyik óriást, hogy juttasson haza.

Hogy hogyan jutottam haza az óriás vállán, majd legközelebb elmesélem nektek.

Gregus Emma, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

RÜGYFAKADÁS

Baradlay Richárd felesége voltam

Sosem felejttem el azt a hosszú időt, mikor a férjem elment katonának, hogy a szabadságért harcoljon.

Abban a nagy, faajtós, fehér színű házban egyes-egyedül vártam rá. A kandalló tüzét a férjem életének tekintettem, és néztem, kialszik-e vagy sem, élteti-e a fa, amit rátettem.

Szomorú napok elé néztem, és reménykedtem abban, hogy győzni fog Richárd, az ő kétezer katonájával.

Telt-múlt az idő, és egy hétvégén reggel kilenc óra körül történt valami: valaki megrángatta a konyha ablakát. Odamentem az ablakhoz, és kinéztem: hát ő volt az, az én Richárdom. Nem tudtam túrtóztetni tovább magam. A nyakába ugrottam, és össze-vissza ölelgettem, csókoltam.

Ennek ellenére fura volt őt így látni: véres egyenruha, nyílt sebek az arcon, horzsolás mindenfelé, és puskaporszag áradt a levegőbe a ruhájáról.

Igyekeztem, hoztam neki tiszta ruhákat, előkészítettem a meleg vizet a fürdéshez, és persze megigazítottam a kanapét, hogy le tudjon pihenni. A meleg étel sem maradt ki, és amikor látta, hogy mindjárt befejezem, elkezdett mesélni:

– Nagyon nehéz volt... – határozottan mondta a szavakat, majd gondolkozóba esett, pár percre rá újra megszólalt: – ...Nagyjából két hónapja besoroltak a kiképzésre. Na, látták, hogy értem a szakmát, ezért előléptettek tábornokká. Gondolhatod, milyen rossz körülmények uralkodtak: Étél alig, mert a KHÉE, avagy a Katonai Hadjárat Étellepő Egyesülete kifosztott minket, és vad gyújtogatásba kezdett az éjszaka közepén.

Tudtam, hogy szeret viccelődni, ez az egyesület nem az, amiről ő beszélt, de hogy mi volt, igazából sosem fogom megtudni, mert nem kérdeztem meg tőle.

– Amint említettem, az első hónapban élre törtem, és mivel tábornok voltam, akkor már két csillaggal, olyan jó haditervet készítettem, hogy – itt elakadtak a szavai, aztán hozzátette – majd meglátod.

Újra gondolkozott, ő ilyen, nem tud folyamatosan mesélni. – Szóval – folytatta: – Megparancsoltam a kiskatonáknak, mit hova tegyenek. Küldtem egy levelet az ellenségnek, hogy találkozzunk itt meg itt, és minden sikerült! A haditerv kész főnyeremény lett!

Láttam, hogy egy lelki felszabadulást élt meg. Abban a pár percben, amíg némán, de örömmel ütnék, én egyre kínosabb helyzetbe kerültem. A végén már meg kellett kérdeznem:

– Győztetek?

– Persze, naná! Hát jó hogy! – kiáltott felszabadultan.

Nagy hír volt ez számunkra, elnyomottak számára. Emlékszem, hogy kiszaladtam a szobából, megbotlottam a szoknyámban, bevertem a könyökömet, de kirohantam az utcára, és elkiáltottam magam:

– Éljen a szabadság!

Törtei Mercédesz, 7. osztály, Majsai Úti iskola, Szabadka

Kedvenc könyvem

Azon a napon nagyon unatkoztam. Anyu egy javaslattal állt elő:

– Olvass könyvet!

– Könyvet? Jól van, nem bánom! – mondtam.

Bementem anyuék szobájába, és kutatni kezdtem a több száz könyv között. A lexikonok, a mesék, a házi olvasmányok rengetegében pont a Kincske-reső kisködmön került a kezembe. Eszembe jutott, hogy ezt születésnapomra kaptam. A könyv teteje puha, mint egy füzet lapja. Dohos szagot árasztott, hiszen régen nem vettem elő. A Móra Könyvkiadó adta ki ezt a regényt, melyben Móra Ferenc író tárja elénk egy kisfiú életét. Elkezdtem olvasni. Már az első néhány oldal után nagy hatással volt rám az, hogy Gergő, a főszereplő milyen szegénységben élt. Tetszett, ugyanakkor sajnáltam, hogy kilencévesen munkába kellett állnia. Az én szememben Gergő, ennek a regénynek a hőse ilyen szorgalmas és szófogadó fiú, aki mindent megtett a családjáért. Sajnos, a kis testvére, Marika nagyon beteg volt, hiszen torokgyógyban szenvedett, s meg is halt. A könyv igen sok tájleírást tartalmaz. Részletesen bemutatja a Gergő által bejárt helyeket. Volt egy rész a műben, ami számomra az egész könyvben a legkedvesebbnek tűnt.

„A világból pedig csak annyit láttam ezen a télen, amennyit a jégbe karcolt betűkön keresztül látni lehet. Fagyott madarakat a hóban. A Bátor cigány rőzseszedő gyerekeit. Néha egy-egy ijedt nyulat. Egyszer messziről az öreg Küsködit is láttam egy nagy H betűnek a létráján. Azon az estén ezt a szót kapartam bele a jégvirágok mezejébe: KINCS”

Azért pont ez a rész a legkedvesebb számomra, mert Gergő télen tanult meg írni, és én télen születtem.

Pár nap múlva rájöttem, hogy az olvasás fontos, mert gyarapítjuk vele a tudásunkat, szókincsünket. Sokkal érdekesebb dolog, mint a számológép.

Csuzdi Beatrix, 5. osztály, Petőfi Sándor iskola, Óbecse

Röhög az egész osztály

Egyszer, mikor alsóban osztálykirándulásra indultunk, annyi, de annyi minden történt velünk, úgy érzem, mindezt sosem fogom elfelejteni.

Mikor bementünk az autóbuszba, az egyik osztálytársam lerajzolta a tanító nénit autóversenyzőként. Ezt a karikatúrát körbe adta az egész osztálynak. Szinte mindenki így reagált rá:

– Máté, ez a rajz nagyon király!

Ezután valaki örült végigkúszott a busz padlóján, megfogta mindenkinek a lábát, és rágót ragasztott rá.

– Hé! Ki fogta meg a lábamat? Csak tudjam meg, ki volt! Akkorát lehasítok neki, hogy csak na!

Ezután Kiki (Kristóf) rosszul lett. Szegény annyira belefeledkezett a hányásba, hogy szétszakadt a nadrágja. A tanárno ezt észre véve azt mondta neki:

– Vesd le a nadrágod, majd én bevarrom!

Mire Palicsra értünk, a naci is kész lett. Megnéztük az állatokat, aztán megálltunk fagyizni. Szuzi a fagyit Anita cipőjére ejtette. Mikor a tanító néni le akarta törölni, a fiúk meglökték, és az ő fagyija meg Márk feje búbján landolt. Hazafelé rájöttünk, hogy ki ragasztotta a rágógumit a talpunkra.

– Áron te voltál! – szólalt meg Lilla.

– Nem! Én éppen ettem, mikor ez történt! – tiltakozott a szájhős.

– Aha, jó ürügy, én is ezt mondanám! – szólalt meg a háttérből Adri.

Hazaértünk, anya nagyokat röhögött a történeteken.

Nagy Torma Enikő, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Tűvé tettem...

Üveggolyózni támadt kedvem, de sajnos nem találtam a golyókat.

Először a szobámban kerestem, a televízió levő kalap alatt, egy kis ládában, ahol általában lenni szokott, de sajnos ott semmi, majd megnéztem az ágy alatt, a polcokon, a szerkény tetején, de sehol nem találtam. Eközben a szobámban olyan cirkuszt csináltam, hogy anyukám azt mondta, azonnal takarítsak össze. Gyorsan, húsz perc alatt összetakarítottam. Reméltem, hogy takarítás közben megtalálom a golyókat. Megkértem a nővéretem, hogy segítsen keresgélni, ő nem akart, de anyukám ráparancsolt, így ő is beszállt a keresésbe. Néztük mindenhol, a garázsban, a padlón, a kiskonyhában, a mellékhelyiségben, az udvaron, a homokozóban. Már besötétedett, de nem találtuk meg. Anyukám is segített. Be kellett menni a házba, mert már túl sötét volt. Másnap reggel, ahogy én mindig is szoktam, nyolc órakor keltem, hogy időben összeszedjem a tojásokat. Mindenhol bőségesen tojtak a tyúkok. Ahogy mentem fel a létrán, hogy az utolsó fészekből is összeszedjem őket, hát megtaláltam az üveggolyóimat. Eszembe jutott, hogy tegnap, mikor szedtem össze a tojásokat, a gerendára tettem a játékomat, és ott felejtettem őket. A golyók legurultak a fészekbe, és a tyúk ráült.

Nagy kő esett le a szívemről. Már azt hittem, hogy elvesztettem az üveggolyóimat. Aznap megfogadtam, hogy jobban fogok ügyelni a dolgaimra.

Kisutcai Flórián, 6. osztály, Samu Mihály iskola, Óbecse

A szerelem

Szívem kalapál, repes és lángol,

Mi lehet ez a remegés?

Kitalálom!

Szerelem? Szerelem!

Mi ez? Egy sötét verem!

Kijutnom belőle nehéz nekem.

A szerelem egy rózsaszín álom,

Ha valóra is válik, én nem bánom!

Lasz Klementina, 6. osztály, Moša Pijade iskola, Pacsér

Mit adhatnék?

Faragom itt a rímeket,

Verset írok most, csak Neked.

Mi egyebet adhatnék?

Mi a legszebb ajándék?

Virágot, desszertet nem veszek,

Vidd a szívem, a szerelmed leszek.

Majd vigyázz rá, és szeress nagyon,

És rájössz, ez a legnagyobb vagyom.

Remete Dávid, 5. osztály, Jovan Jovanović Zmaj iskola, Magyarokizsa

RÜGYFAKADÁS

Szeretlek téged...

Szeretlek téged,
mint a méh a mézet.
Maradj velem örökre,
ezt kívánom, Ödönke.

Pintér Zsófia, 5. osztály, Jovan Jovanović Zmaj iskola, Magyarakanizsa

Szerelmem

A szerelmem csupa esztelen
veszedelem, de kedvelem.
Megtelik milliónyi daccal,
mint a feketekávé zaccal.
A szerelmes olyan, mint az
eszement, de az eszem
soha el nem veszem!

Farkas Anett, 6. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

A szerelmem

A szerelmem.
Kegyetlen, esztelen,
kellemetlen érzelem.
Mi ebből a haszon?
Egy ütés a hason.

Tóth István, 6. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Böbe

Böbe az én kedvenc malacom.
Mindennap az utcán jártatom.
Ő szalad a Szomki után,
Ez a program minden délután.

Böbe szőre fehér és rövid,
Mindennap simogatom egy picit.
Kedvence a kukorica és a széna,
Ha előtte állna, mindig falna.

Vicces látvány lehet, ahogy sétálunk,
Hárman a Csik-ér partján járkalunk.
Szmoki Böbe legjobb barátja,
Egyfolytában ordít, ha nem látja.

Mindenki csodájára jár a faluban,
Ez mostanában egy igazi csoda.
Böbe vígan pöfög mellettünk,
A számár meg „iákol”, így beszélgetünk.

Sinkovics Szabasztján, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Sinkovics Szabasztján
csantavéri
tanuló rajza

Kedves Pajtások!

Gondolkoztatok-e már azon, hogy miért éppen április elseje a boldogozások napja? Talán azért, mert a tavaszba nyúló borongós időjárás után vidámságra vágyik a lelkünk. S ha az ugratásokból az idén sem volt hiány, remélem, hogy a jó humorérzékkel rendelkező munkatársaim megnevettetik majd a Rügyfakadás olvasóit. Kedvcsinálónak álljon itt **Nagy Torma Enikő** és **Kisutcai Flórián** fogalmazása, meg persze a tavasz varázsolta érzelmeket ébresztő pajkos, játékos versek.

Örömmel tapasztalom újra és újra, hogy olvasmányaitok beépülnek gondolat-, érzem- és képzeletvilágotokba. Azonosulni tudtok a mű hőseivel, mérlegelitek a pozitív és negatív jelenségeket, megtaláljátok az átjárót a valóságból a képzelet világába... Ezt **Kálmán Szilárd**, **Csetvei Melánia**, **Berta Márta**, **Gregus Emma**, **Törtei Mercédesz** és **Csúzi Beatrix** bizonyítja a mai Rügyfakadásban.

Most pedig köszönettel nyugtázom a múlt hét folyamán küldött sokas írást:

Ada: Apró Réka (2 írás), Bács Ágnes (5 írás), Barna Júlia (2 írás), Béres Szandra, Ginder Tamás, Gordán Carmen (3 írás), Gyalog Szabrina, Kovács Dobák Orsolya, Könyves Regina, Lehoczki Anna, Selembe Aleksandra (4 írás), Tóth István, Vastag Nikolett és Virág Anna;

Csantavér: Ali Arsen (2 írás), Ander Patrícia, Bakos Alekszandra, Bakos Réka, Bálint Diana, Bojtos Barbara, Csetvei Melánia, Dér Ákos, Dudás Alexandra, Dulity Éva, Faragó Ervin, Fekecs Kinga, Gregus Emma, Hajagos Dávid, Hovanyec Ildikó, Hubai Dóra, Januskó Evelin, Januskó Szuzanna, Király Emese, Kobetits Dénes, Kozma Dániel, Nagy Torma Enikő (2 írás), Osztronkovic Glória, Ozsvár Bianka (2 írás), Pesti Tibor, Szelles Kolos, Tripolszki Violetta és Vörös Bence; Rajzot küldött: Kecsenovics Kitti, Farkas Dénes, Sinkovics Szabasztján (2), Torda Judit;

Kisorosz: Berta Márta (3 írás);

Óbecse, Samu Mihály iskola: Firsing Karolina, Kisutcai Flórián, Kocsis Arnold, Lénárt Zsanett, Magyar Zsófia, Másity Teodóra, Mennel Krisztof, Pataki Zsófia (2 írás), Petrényi Eleonóra, Rajslí Áron, Szerda Valentina (2 írás), Tallós Trisztán, Teleki Artúr és Tölgyesi Zsolt;

Szabadka, Majsai Úti iskola: Törtei Mercédesz;

Szaján: Kormányos Árpád (2 írás), Palatinus Klaudia és Pozsár Ivana;

Szilágyi: Mészáros Noémi és Stampfer Lea (2 írás);

Törökbecse: Horvát Renáta (2 írás), Pálkás Zoltán és Rozsi Laura;

Zenta, Thurzó Lajos iskola: Galusz Márton, László Attila, Rafai Orsolya és Surányi Bence.

A riportokat és híreket a Mizujs rovatnak, a rajzokat pedig a technikai szerkesztőnek továbbítottam.

Üdvözlettel:

Tomán Mária

Kecsenovics
Kitti
csantavéri
tanuló
munkája

Mozifilmjét, a 127 órát és őt magát, mint a dráma sztárszereplőjét Oscar-díjra nominálták, ám a trófeát A király beszéde és Colin Firth nyerte – Ő volt – a nagyon szép Anne Hathaway társaságában – a 83. Oscar-gála házigazdája – Megnyerő mosoly, nyegle stílus, tengerkék szemek – ezzel (és annyi minden mással) hódít Hollywood új hercege, James Franco – Az Aron Ralston extrém sportoló igaz történetén alapuló dráma volt a nagy lehetőség...

**– Mit illik tudni rólad most, amikor be-
robbantál a nagykapun az álomgyár híres-
séjei közé?**

– 1978. április 19-én születtem a kaliforniai Palo Altóban. „Jó kaliforniaihoz” híven színészkedésre adtam a fejemet, habár ennek nincs hagyománya – mármint a színészkedésnek – a családban. 1996-ban felvettek az UNCLA egyetem angol szakára. Pirulós srác voltam, nem mertem a lányok szemébe nézni. Hogy legyőzzem szégyenlősségemet, felpattantam az egyetemi színpadra, és elkezdtem színjátszást tanulni. Egy év múlva – a szüleim emiatt megróttak – már nem voltam az UNCLA hallgatója. Keményen tanultam a Playhouse West színtanodában, tizenöt hónapig figyeltem a tanárain minden szavát, gesztusát...

– Megkaptad az első szerepeket is.

– Igen... néhány sikorsorozatba dugtak be (Különcök és stréberek; Kerül, amibe kerül). 2002-ben egy másik James (a James Dean

című tévésorozat főszerepe) Golden Globe-ot nyertem. Voltam aztán a Pókember legjobb haverja és ellensége (Pókember 1–2–3), aktívista a Milkben, mitologikus hős (Trisztán és Izolda) és reménytelenül szerelmes, szerencsétlen flótás (Izék, imák, szerelmek).

– Most az a hír járja, hogy megkerestek a Ridley Scott-féle Alien-előzmény ügyében.

– Ez nagy hír, ugye? Lehet, hogy én leszek Mapplethorpe az új Alienben. Sajnos annyi a szépséghibája, hogy én magam is csak az internetről értesültem erről, alig néhány napja. De megnézheted a Királyban!-ban, ebben a középkori füves vígjátékban Natalie Portman oldalán.

– Tavaly forgattad a 127 órát.

– Igen, tavaly. Ez egy mindennapi hősnek a története a mindent legyőző élni akarásról és

a rendíthetetlen optimizmusról, mely olykor a kulcs is lehet szabadulásunkhoz. A történet Aronról, a vidám és bohém fiatalemberről szól, aki mászni indul Utah állam kanyonjaihoz, erről azonban nem szól senkinek. Számára a hegymászás fejezi ki a szabadságot és a természet szeretetét, valószínűleg ezért is hagyta otthon a mobilját, így teljesen átadva magát a hobbijának. Ez végzetes hiba volt, mert egy rossz mozdulatnál lezuhan egy keskeny szakadékba, és egy kő odaszorítja a kezét a sziklafalhoz. Innentől kezdődik ötnapos kálváriája, amint elszigetelve mindenkitől az összes létező módon megpróbálja kiszabadítani magát, végül ez sikerül is neki, de egy hatalmas áldozat árán.

– Találkoztál Aron Ralstonnal?

– Igen... Hosszan elbeszélgettünk. Aron először elmesélte, mi mindent kellett végigcsinálnia. De ami a legfontosabb, előszedett egy régi videokazettát, rajta a saját, eredeti felvételeivel, akkor leültünk, és megnéztük az egészet. Elképesztően intenzíven éltem meg azt, amit láttam.

– Aron extrém sportoló. Te fontosnak tartod ezt a fajta fizikalitást?

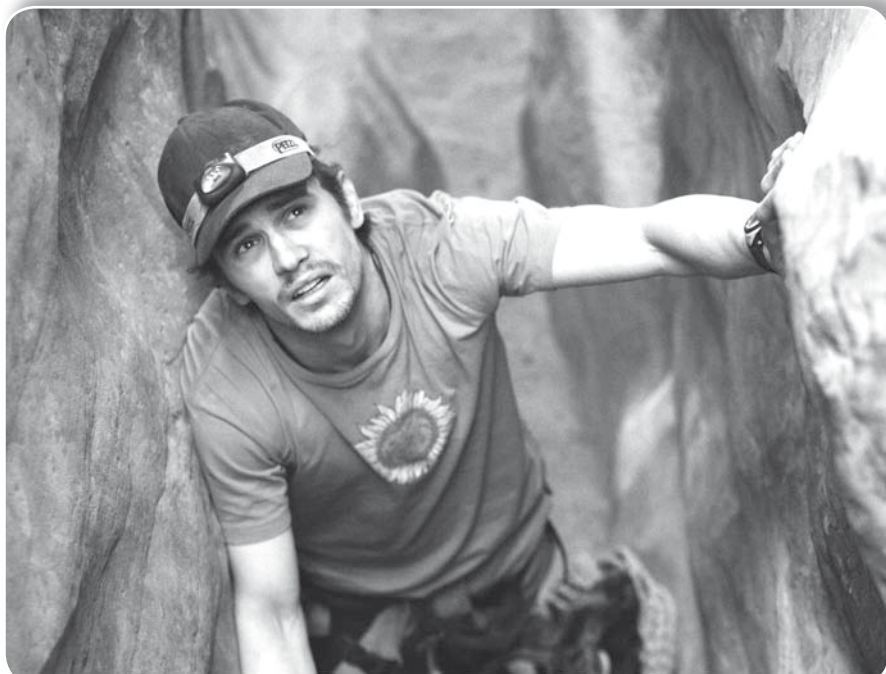
– Igen, szeretem a sportot, csak nem nagyon van rá időm. De ha van valami indoka, akkor örömmel vetem bele magam. Sok munkám van, még mindig nem fejeztem be a színművészetit, de máris jelentős sikereket értem el. Mit mondjak erre? Felkaptak, a fotóimmal tele vannak az újságok. Hát... most mindenki Teddy macinak becéz, és megy a hajóm...

B. Z.

MENŐ FEJEK

Képzelt interjú

James Franco

Móricka-viccek

- Megmosakodtál, Móricka?
- Igen, mama, még tegnapelőtt!
- Miért sírsz Móricka?
- Apukám kalapáccsal ráütött az ujjára.
- De hát ezért neked nem kellene sírnod.
- Először én is csak nevettem...
- Miért sírsz, kisfiam? – kérdi a szomszéd néni Mórickát.
- Mert apa verést ígért az ikertestvéremnek!
- Ilyen jószívú testvér vagy? Ennyire sajnálod?
- Dehogy! Csak apa sosem tud minket megkülönböztetni.
- Móricka, mi szeretnél lenni, ha nagy leszel?
- Katona!
- De hiszen azokat bármikor lelőheti az ellenség!
- Akkor ellenség szeretnék lenni!
- Móricka, nyitva van a szád!
- Tudom, én hagytam nyitva.

A tanár felelteti Mórickát Archimedes törvényéből.

- Mi történik, ha beleülsz egy vízzel teli kádba?
- Megszóal a telefon.

Móricka dobol a padon.

- Miért dobolsz Móricka?
- Eljusztem az oroszlanokat.
- De hisz itt nincs oroszlán.
- Na, látja! Ugye milyen jó módszer?

Spórolás

- Apu! Sok pénzt spóroltam meg neked.
- Hogyan?
- Mert az idei tankönyveim jók lesznek jövőre is.

- Hideg a víz?

Kistestvér

- Aztán tudod-e Vicsuska, hogy kistestvéred lesz? – kérdezi a nagymama a kis unokájától.
- Vicsuska lelkenedezve szalad át a szülei szobájába, és megkérdezi:
 - Hol van a kistestvérem?
 - Itt a hasamban – feleli anyukája.
- Vicsuska bánatosan megy vissza a nagyhöz:
 - Mégsem lesz kistestvérem, nagy! Az anyu megette...

Főzelék

- Döncike, tessék megenni a főzeléket. Nagyon sok gyerek annak is örülne, ha a felét megkapná.
- Látod mama, a felének én is jobban örülnek.

Rossz tanuló

- Ejnye Pistike, hogy tudtál az iskolából egy nap alatt öt egyest hozni?
- Sok a tanár.

Helyesírás

- Gergő! Két p-vel írtad az epret! Töröld le az egyiket! – mondja a tanár.
- A kis Gergely tanácstalanul áll a tábla előtt.
- Melyiket?

Jó trükk

- Afrikai útvjáról hazatérve a nagy vadász azzal büszkélkedik a társaságban, hogy egy ügyes trükk segítségével egy sereg gorillát sikerült elpusztítania.
- És mi volt az a trükk?
- Egy pisztolyból magamra löttem vaktölténnyel.
- És?
- Aztán otthagytam egy élesre töltött pisztolyt, és elmentem. Mindig akadt gorilla, amelyik utánozni próbált.

Tapasztalat

- Gyerekek – kérdi a tanító néni az iskolában –, ki tapasztalta már annak a közmondásnak az igazságát, hogy: „Jobb adni, mint kapni”?
- Pistike jelentkezik.
- Én...
- És hol?
- Tegnap, az ökölvívóedzésen...

Olló

- Hát te Pistike, mit akarsz? – kérdi a szomszédasszony.
- Apukám küldött az ollóért.
- Miért, nektek nincs ollótok?
- De van, csak félünk, hogy kicsorbul, ha drótot vágunk vele.

Verekedés

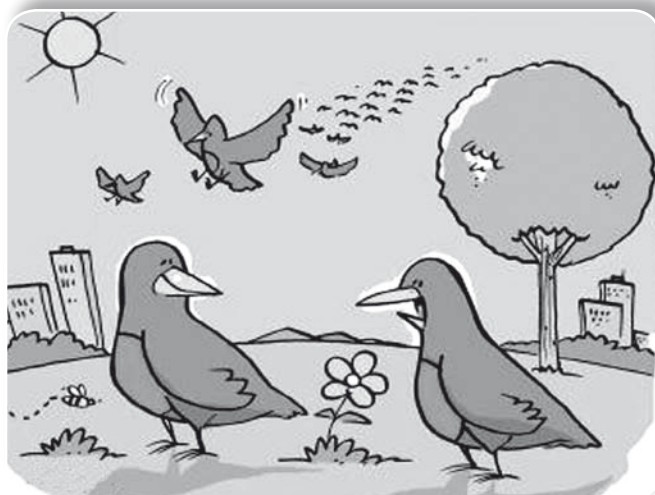
- Hová szaladsz Pisti? – kérdi a tanár az iskola udvarán.
- Meg akarok akadályozni egy verekedést – lihegi a fiú.
- És kik akarnak verekedni?
- Az egyik osztálytársam és én!

Váza

- Mama! – mondja a rosszcsont Pistike. Emlékszel mennyire féltetted mindig azt a padlóvázát a hálószobádban?
- Igen, persze hogy emlékszem!
- Mostantól nem kell aggódnod!

Fej vagy írás?

- Mi van Laci? Ma nem mentél iskolába?
- Feldobtam egy húszast azzal, hogy ha fej megyek, ha írás, akkor itthon maradok.
- Szóval írást dobtál...?
- Igen, de vagy nyolcszor megpróbáltam, mire sikerült.

- De jó visszajönni! Alig várom, hogy találjak egy tiszta kocsi!

Dokinál

– Mit csinált veled a doktor bácsi? – kérdi a beteg Pistikét a nagynénje.
– Tulajdonképpen semmit – gondolkodik el a gyerek. – Csak megfogta a csuklóm, és megnézte, hogy jól jár-e az órája.

Drága tankönyv

– Nagyon drága volt a tankönyv – mondja anyuka a kisfiának –, de megvettem neked. Csak vigyázz rá, nehogy tönkre tedd!
– Ígérem anyuci, hogy hozzá sem fogok nyúlni.

Indiszkkrét

– Papa, mi az indiszkkrét kérdés?
– Az, amire nem lehet válaszolni.
– Erre gondoltam én is. Ugyanis a tanító néni ma több indiszkkrét kérdést is feltett nekem.

Mit csinálna?

Egy angol lord afrikai vadászélményeit meséli a klubjában. Amikor befejezte a mondanóját egy fiatalabb lord megkérdezi tőle:
– Mondja kérem, mit csinálna, ha vadászat közben hirtelen maga előtt teremne egy vérszomjas oroszlán?
– Természetesen azonnal lelőném – feleli a nagy vadász.
– És mit tenne, ha elromlana a puskája?
– Az én puskám sohasem romlik el, és különben is dupla csövű, tehát lőnék még egyet.
– És mit tenne, ha egyszerre mind a két csőve csődöt mondana?
– Na látja fiatal barátom, akkor már nem maradna más, mint felmásznék egy fára.
– És mit tenne, ha tegyük fel leszakadna az ág maga alatt?
– Mondja, maga kinek szurkol, nekem vagy az oroszlánnak?

Nagy fiú

– Pistikém! Már elég nagy fiú vagy ahhoz, hogy megtanuld rendesen használni az evőeszközöket. Nézd... bal kezedbe fogod a villát, a jobba pedig a kést...
– Jó mami, de akkor melyik kezemmel fogom a húst?

Vendéglőben

– Azonnal távolítsák el az asztalom mellől a kutyát! – követeli a zöldvendéglőben a vendég. – Ezt nem lehet kibírni! Kinézi a falatot a számból!
– Jaj, dehogya a falatot – nyugtatja meg a vendéget a pincér. – Csak a tányért lesi uram, mert abban szokott enni kapni.

Micsoda vendéglő!

– Nahát! – csattan föl a vendég az étteremben. – Hogy ez micsoda vendéglő! Ide se jövek még egyszer... Rántott hús nincs, húsleves nincs, pörkölt nincs, és desszert sincs... Kérem a kabátomat!
– Attól tartok uram, hogy már az sincs...

Elégedetlen

– Pincér, nem vagyok megelégedve a kolbász két végével.
– Miért, uram?
– Mert túlságosan közel vannak egymáshoz.

Három dolog

– Mi szükséges ahhoz, hogy valaki nagy vadakra vadásson? – kérdik a híres vadásztól.
– Három dolog. Éles szem, nyugodt kéz és erős hang.
– Az erős hang miért?
– Hogy meghallják, ha egy fa tetejéről segítségért kiáltozom.

Zavarja

– Anyu! Nem tudnál a konyhában vasalni?
– Miért, kislányom?
– Mert zavar, hogy te dolgozol, miközben én a tévét nézem.

Elveszett

– Bácsi kérem! Ez a talált tárgyak osztálya? – érdeklődik Pisti a pályaudvaron.
– Igen fiam, mi veszett el?
– Én...

Szobor

– Művész úr kérem! Honnan van ez a gyönyörű szobor?
– Én faragtam ki egy hatalmas márványtömbből.
– Ne mondja! És honnan tudta, hogy benne van?

Muzikális állat

– Melyik a legmuzikálisabb állat?
– Nem tudom.
– Szerintem a kutya.
– Ezt miből gondoldod?
– Az enyém mindjárt elkezd szűkölni, ha a feleségem a zongorához közelít.

Dicsekvés

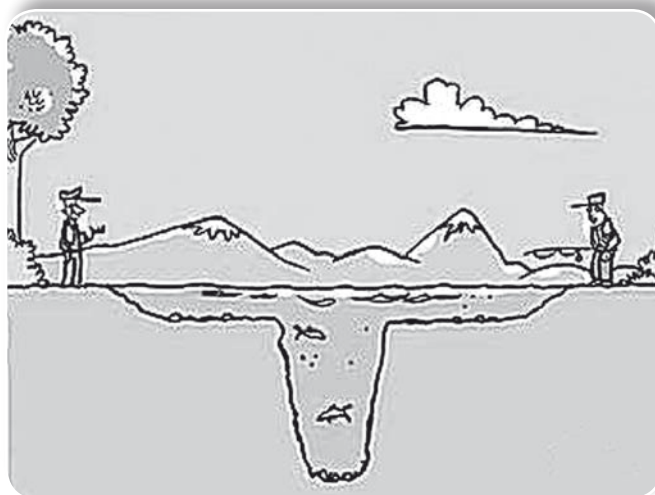
Két festőművész dicsekszik. Azt mondja az egyik:
– A múltkor gyümölcsöket festettem, Olyan élethű lett, hogy rászálltak a madarak, és megcsipkedték.
– Az semmi – feleli a másik. – Én meg egy fél sajtot festettem, és képzeld, másnapra megrágták az egerek.

Okos gyerek

– Jé, a maga kisfia már újságot olvas?
– Ugyan, mit képzeld, hiszen alig négyéves...! Csak a keresztretvényt fejt.

– Ne szégyelj segítséget kérni, apa.

– Gyere már, csak térdig ér a víz!

William Shakespeare

Szentivánéji álom

(Részlet)

HARMADIK FELVONÁS

1. SZÍN

Ugyanott. A tündérkirálynő alva.

Vackor, Gyalu, Zuboly, Dudás, Orrondi, Ösztövérvőnek

ZUBOLY: Mind itt vagyunk?

VACKOR: Top, top; és ez itt rettentő jó hely a próbára. Ez a kis zöld gyep a színpad, ott az a galagonyabokor öltözőszoba; s egészen úgy csináljuk, mint majd a fejedelem előtt.

ZUBOLY: Hallod-e, Vackor?

VACKOR: No mit akarsz, buksi Zuboly?

ZUBOLY: Van ebben a mi Pyramus és Thisbé-ről szóló komédiánkban egy is, más is, ami sehogy sem fog tetszeni. Egy az, hogy Pyramusnak, mikor magát megöli, kardot kell rántani, s ezt az asszonyágok ki nem állják soha. Mit szólatok ehhez?

ORRONDI: Istenb'ön! kényes dolog.

ÖSZTÖVÉR: Gondolnám, hagyjuk ki végül a gyilkosságot.

ZUBOLY: Világért se! van egy ötletem, az helyreüt mindent. Írjatok nekem egy prologust; amely prologusban legyen benne, hogy mi senkiben sem teszünk kárt a karddal; hogy Pyramus nincs is megölve igazán: és nagyobb bátorság okáért hozzátehetjük, hogy én, Pyramus, nem Pyramus vagyok ám, hanem Zuboly takács. É majd kiugratja a félszet belőlük.

VACKOR: Jó, a prologus meglesz; nyolc- meg hatlábú versben kell írni.

ZUBOLY: Sose azt! toldj hozzá kettőt; legyen nyolc meg nyolc.

ORRONDI: Hát az oroszlántól nem ijednek meg az asszonyágok?

ÖSZTÖVÉR: Én tartok tőle, mondhatom.

ZUBOLY: Uraim, meg kell fontolni a dolgot. Isten őriz, asszonyok közé oroszlánt vinni; rettentő ám az; mert nincs borzasztóbb féreg, mint az eleven oroszlán; erről tennünk kell.

ORRONDI: Hát egy másik prologusban ő is mondja meg, hogy ő nem valóságos oroszlán.

ZUBOLY: Nem úgy; meg kell mondani a nevét, és a fél pofája hadd lássék ki az oroszlán tarkója megöl; maga is szólaljon meg a nyíláson keresztül, így vagy illetén defec-tussal, mondván: „Asszonyaim, vagy: szép hölgyeim, bátorkodom óhajtani, vagy esedezni, vagy könyörögni: ne féljenek, ne reszkessenek: itt az életem az önökéért. Holtig sajnálnám, ha igazi oroszlán-nak néznének: nem, én nem vagyok afféle izé: ember vagyok mint más”; akkor aztán

megmondhatja, hogy ő senki egyéb, mint Gyalu asztalos.

VACKOR: Jó, legyen úgy. De két bökkenő van még: egy az, hogy viszünk a terembe holdvilágot; mert tudjátok, hogy Pyramus holdvilágon beszélget Thisbével.

GYALU: Süt a hold akkor este, mikor játszunk?

ZUBOLY: Naptárt ide, naptárt! keressük ki a naptárban; hadd lám a holdvilágot, hadd lám a holdvilágot.

VACKOR: Igen, süt akkor.

ZUBOLY: No hát, a nagy játszóterem ablakának egyik szárnyát nyitva kell hagyni, azon besüthet a hold, ha tetszik neki.

VACKOR: Igen; vagy hát valaki fölléphet egy tüskebokorral s lámpával, és mondhatja, hogy ő a hold személyét kifigurázni vagy prezentálni jött. Hanem más bökkenő is van: fal is kell a nagy terembe; mert amint a história tartja, Pyramus meg Thisbe falhasadékon beszélgetnek.

GYALU: Falat pedig sose cipeltek oda be. – Mit mondasz erre, Zuboly?

ZUBOLY: Hát valaki prezentáljon falat is; legyen rajta egy kis méz, egy kis sár, egy kis habarcs, amivel jelentse, hogy ő fal; és tartsa így az ujjait, a nyíláson aztán susoghat Pyramus meg Thisbe.

VACKOR: Ha ez elsül, minden jól van. No már most üljön le minden ember, s nézze a szerepét. Pyramus, kezd el. Ha vége a mondókádnak, eredj ama bokor mögé; így a többi is, amint végszava következik.

Puck jó hátul

PUCK: Miféle rongyon-gyúlt lármás had ez, Királyném nyughelyéhez ily közel? – Még színdarab?... No, hallgató leszek, S tán működő is, ha lesz rá okom.

VACKOR: Beszélj, Pyramus. Thisbe hátrább álljon.

PYRAMUS: „Mint a virágok háj-illatja, Thisbe:”

VACKOR: Báj, báj!

PYRAMUS: „– báj illatja, Thisbe:

Szép Thisbe, édes párád olyatén.

De ha! neszt hallok: várj csak engem itt be, Egy pillanatban itt leszek megén.” (El)

PUCK: Ritkítja párját ez a Pyramus! (El)

THISBE: Hát én mondjam már?

VACKOR: Hogy a gutába ne! hisz értsd meg, azért megy el csak, mert valami neszt hall s megnézi, de mindjárt visszajő.

THISBE: „Tündöklő Pyramus, te liliomlevél, Szép, mint dicső bokrán a szép piros rúzsa; Te fürge, fiatal, te drágakő; juhbé! Hű, mint a leghűbb ló, mely nem fárad soha, Találkozunk, Pyramus, a Nina sírján –”

VACKOR: „Ninus sírján”, hé. De azt még nem

kell mondanod, azt Pyramusnak fogod feladni. Hanem te csak fúvod az egész szerepet, végszavastul, mindenestül. – Pyramus, jelenj! végszavad elmondták; ez volt: „nem fárad soha”

THISBE: Ó – „Hű, mint a leghűbb ló, mely nem fárad soha.”

Visszajő Puck és Zuboly számárfővel

PYRAMUS: „Thisbé, ha szép vagyok, tied vagyok csupán –”

VACKOR: Ó, szörnyű látvány! kísértet! csoda! Fussunk, urak! gyorsan, urak! segítséget!

A játékosok elfutnak

PUCK: Kergetlek, üzlek, fel s alá vezetve, Sáronvizen, tüskén-bokron, gazon; Majd ló leszek, majd kan, majd szörnyű medve. Majd meg kutyává, tűzzé változom: S nyerít, ugat, rőfög, dörög, lobog. Ló, eb, kan, medve, tűz, utánatok. (El)

ZUBOLY: Hová szaladnak? Ahá! ez csak dévajkodás: meg akarnak ijeszteni.

Orrondi visszajő

ORRONDI: Zuboly! téged megbabonáztak: mit látok a fejedben! (El)

ZUBOLY: Mit hát! a magad számárfejét, tudod-e? Vackor visszajő

VACKOR: Isten legyen irgalmas neked, Zuboly! téged kicseréltek. (El)

ZUBOLY: Értem a kujonságot. Számárrá akarnak tenni, hogy megijesszenek, ha tudnának; de azért se mozdulok innen, akármit csinálnak. Itt sétálok fel s alá, s danolok, hadd hallják, hogy nem félek. (Dalol)

A hím rigó, mely fekete!

Narancsszínű a szája;

Mely szép a húros éneke!

Ökörszem pici szárnya.

TITÁNIA: Mi angyal ébreszt a virágos ágyból?

ZUBOLY: Pinty és veréb, pacsirtafi,

S igazmondó kakuk:

Dalára egy férj sem meri

Mondani, hogy: „hazug!”

mert igazán, ki is merne tréfálni egy olyan bolondos madárral? ki merné meghazudtolni, ha mindig kiabálja is: ko-ku?

TITÁNIA: Kérlek, nemes halandó, énekelj:

Fülem szerelmes ígész dalodba,

S erőltet szép erényid ereje

Első látásra már bevallanom,

Esküdve, hogy szeretlek, angyalom!

ZUBOLY: Pedig úgy tetszik, asszonyom, kevés oka van rá; azonban, igazat szólva, ész és szerelem mai napság ritkán tartanak együtt. Sajnos, hogy valamék jó szomszéd össze nem barátkoztatja őket. Lám, tudok én furcsát is mondani, ha kell.

TITÁNIA: Te éppen oly bölcs vagy, mint aminő szép.

ZUBOLY: Egyik se biz én; de ha annyi eszem volna, hogy kitalálnék ebből az erdőből: úgy éppen elég volna magam szükségére.

TITÁNIA: Ó, e ligetből mért kívánczol?
Akarsz, nem: itt maradsz, nem távozol.
Szellem vagyok, de nem közrendbeli;
Országomat örök nyár kedveli
És én szeretlek; jöjj hát, jöjj velem;
Tündérim oldalodhoz rendelem,
Hogy hozzanak mélyből számodra gyöngyöt;
Virágágyon dalok szunnyasszon el;
S megfinomítom halandó göröngyöd,
Hogy szállni tudj a lég tündérével.
Pókháló! Moly! Mustármag! Babvirág!

ELSŐ TÜNDÉR: Itt vagyok.

MÁSODIK TÜNDÉR: Én is.

HARMADIK TÜNDÉR: Én is.

NEGYEDIK TÜNDÉR: Mit gyűnk?

TITÁNIA: Ez úrnak szépen udvarolni kell:

Ugrálni ösvenyén, cikázva menni;
Szedret, barackot, epret néki szenni,
Szőlőt, fűgét, s bármit kívánjon enni.
Vadméhe sejtjét odvából kicsenni,
Viaszkos combjukat mécsül kivenni
– Egy fénybogár-szem fog gyújtója lenni –
Azzal kisérni ágyba majd, pihenni;
Ott egy-egy lepkeszárnyal megjeleni
S legyezve, a holdfényt szemére menni
Nem hagyni. Most egy bók, szépen köszönni.

ELSŐ TÜNDÉR: Üdv halandó!

MÁSODIK TÜNDÉR: Üdv!

HARMADIK TÜNDÉR: Üdv!

NEGYEDIK TÜNDÉR: Üdv!

ZUBOLY: Követem szépen uraságtokat. Kérem, uraságod neve?

PÓKHÁLÓ: Pókháló.

ZUBOLY: Óhajtom bővebb ismeretségét, édes Pókháló úr. Ha elvágom az ujjamat, lesznek oly bátor. Ön neve, tisztelt férfit?

BABVIRÁG: Babvirág.

ZUBOLY: Ajánljon, kérem, édesanyjának, Babhéh asszonyságnak, s édesatyjának, Babhüvely úrnak. Édes Babvirág úr, önnel is óhajok közelebről megismerkedni. S az ön neve, könyörgök, uram?

MUSTÁRMAG: Mustármag.

ZUBOLY: Édes Mustármag úr, jól ismerem az ön türelmét: az a semmirekellő óriás marhaszelet sok nemes urat fölemeszt az ön családjából. Mondhatom, nemegyszer könnyet facsart szememből az ön rokonsága. Óhajtom bővebb ismeretségét, kedves Mustármag úr!

TITÁNIA: Jerünk; vigyétek lugosomba le.

Homályosan néz: az a hold könny miatt,
S ha ó sír, sír minden virág: s jele,
Hogy egy letört szüzességet sirat.
Nyelvét lekötvén, halkán el vele!
Mind el

(Lysander szerelmes Hermiába, akit apja az athéni törvények szigorával Demetriushoz, Heléna korábbi kedveséhez akar kényszeríteni. A két szerelmes elszökik azzal a céllal, hogy a város határán túl, ahol ezek a zarnoki törvények már nem érvényesek, házasságot kössenek. Demetrius üldözőbe veszi a szerelmeseket, őt pedig Heléna is követi, aki továbbra is szerelmes a hűtlen ifjába. Az éjszaka az athéni erdőben éri a négy fiatal...Vackor és társai elhatározzák, hogy kis színjátékot adnak elő Théseus király lakodalmán. A próbát éjszaka tartják az athéni erdőben, ahol Oberon tündérr király hű szolgája Puck, egy varázslat során Zuboly (az egyik athéni) fejét egy szamáréval cseréli ki... Oberon ugyanis sűrűn civódik feleségével, Titániával, ezért bosszúból bűvös szert csepegtet Titánia szemébe, hogy az felébredéskor szeressen bele az első lénybe, akit meglát – és persze úgy intézi, hogy ez a lény a szamárféjűvé varázslott Zuboly legyen.

Ám nem ez az egyetlen varázslat azon az éjszakán... Pucknak, Oberon tündérrinasának

Oberon megbízásából ugyanezt a bűvös szert kellett volna Demetrius szemébe csepegtetnie, ám tévedésből Lysandert bűvölte el, aki ezáltal Helénába lesz szerelmes, ám mivel egy hasonló varázslat Demetrius szívét is visszafordítja elhagyott kedveséhez, a két fiú ismét vetélytárs lesz: párbajjal készülnek eldönteni, melyiküké lesz Heléna. Oberon Puck segítségével végül kibogozza az összekuszálódott szálakat: Demetriust meghagyja Heléna iránti szerelmében, így Hermia Lysander felesége lehet. Természetesen a szamárféjű Zuboly is visszaváltozik emberré, így nincs akadály, hogy színjátékukat bemutassák Théseus és Hippolyta menyegzőjén. Ez a cselekményszál nem véletlen, ugyanis a művet Shakespeare egy főúri esküvőre írta: William Derby és Elizabeth de Vere kézfogóján, Erzsébet királynő jelenlétében mutatták be Londonban, 1595. január 26-án.)

(Würtz Ádám grafikáival illusztrálva)

Kedves Olvasó Tanulók!

Folytatva a „meseerdő”-témát, **William Shakespeare** ismert drámája, a **Szentivánéji álom** harmadik felvonásából olvashatjátok el azt a részletet, amikor a szindarabot készítő amatőr színjátékosok megérkeznek „az álmok és a szerelmek erdejé”-be, ahol gyakorolni szeretnének, de a hely jellegéhez mérten a legfurcsább események történhetnek velük. Olyan ez a helyszín, mint az emberi képzelet: gazdag, ellentmondásos, ahol minden megtörténhet és minden beteljesülhet.

Van a magyar irodalomban egy mesedráma, Vörösmarty Mihály Csongor és Tünde című műve, amely ugyancsak az emberi tudatvilág furcsa „erdejé”-t jeleníti meg: szövegek közötti vonatkörében és hatásrendszerében a reneszánsz kori dráma éppúgy benne van, mint a magyar népmese és tündéres széppróza világa.

A Csongor és Tünde nyolcadikos tananyag, vessétek össze a Szentivánéji álom szövegvilágával.

Jó olvasást!

Bence Erika

KOMPUTER

Egy szép álom

Mobiltelefon mint személyi igazolvány és pénztárca

A mobiltelefon telefonálásra való – mondja az emberek többsége. Ennek ellenére néha felbukkan a senkit nem érdeklő funkciók mellett néhány hasznos is. Az idén – immár sokadik alkalommal – messiásként üdvözölték a mobiltelefont mint pénztárcát, igazolványt és iratdossziét. Japánban ez működik, mert van rá alkalmazás is, az ókontinensen egyelőre be kell érünk azzal, hogy a technológia már készen áll. Pardon: Szerbiában nemrég indult be a Telenor ilyen szolgáltatása, remélhetőleg hamarosan lesz is hol használni...

A digitális világban az egyszerű jelszavas azonosítástól a biometrikus PKI azonosításig számos megoldás létezik a biztonság szavatolására. Míg az előbbi nem túl komplex, de legalább olcsó, addig az utóbbi nehezen elérhető, drága és nem túl praktikus. A kettő között viszont számos olyan megoldás létezik, ami ma még kihasználatlan. A trend, melyhez a világ legnagyobb fogyasztói termékeket is gyártó cégei is csatlakoztak elhivatottak a két szélsőség közeli-tésében, azaz nagyobb biztonságú, de olcsó és általánosan elérhető megoldást keresnek.

Ez jelenleg az NFC, azaz Near Field Communication struktúra, aminek a lényege, hogy a felhasználó egy nála lévő token (kódgenerátor) segítségével azonosítja magát, illetve adja át a szükséges információkat egy másik egység számára. Az innováció ott kezdődik, mikor ez a token beépül olyan eszközökbe, ami lehetőség szerint minden zsebben ott lapul, mint a mobiltelefon, de ugyanúgy elhelyezhető ilyen eszköz notebookban vagy bármilyen szórakoztató elektronikai készülékben.

Az NFC a gyakorlatban egy olyan kommunikációs képességgel ruházta fel a készüléket, amellyel képes kiolvasni RFID jeleket a megfelelő chipekből, illetve önmaga is képes RFID jelet adni. Az egyszerűbb feladatokról, mint az ajtónyitás, egészen a buszbérletig, szoftverlicencig bármilyen azonosításigényes dologhoz használható.

A megoldás szükségességét nem kell túlmagyarázni. Manapság egy átlagos felhasználónak 30-40, esetleg 80-100 regisztrációja van, amihez általában azonos jelszó/loginnév párosul, esetleg a fontosabb helyeknél választanak egyedi azonosítókat. Ezt megjegyezni természetesen lehetetlen, tehát tárolni kell, mégpedig biztonságosan, de könnyen kezelhető módon. A mobil NFC megoldás lényege, hogy a mobiltelefonban (SIM kártyán) tároljuk jelszavainkat, licenceinket, amit a laptopban vagy bármilyen eszközben lévő olvasó, amennyiben ráhelyezük a mobilkészüléket, beolvassa az adatokat. Egy weboldal esetén példá-

ul megjeleníti az eltárolt felhasználóneveket, amik közül kiválasztjuk az épp szükségeset, és már be is léptünk.

Az ujjlenyomat-olvasós megoldással szemben itt az a trükk, hogy nem vagyunk egy fix géphez kötve, ahol az ujjlenyomathoz egy login és egy jelszó van társítva, hanem bárhová léülve biztonságosan és gyorsan azonosíthatjuk magunkat. Ráadásul korlátlan számú login eltárolható, és amennyiben fontos helyről van szó, akkor a kiolvasás feltételül PIN kód megadását is kérhetjük.

A vállalatok közül a szoftvercégek is ráugrottak erre a lehetőségre, főként a Microsoft érdeklődik élen, hiszen ezzel tudná a jövőben online szoftverlicencelését széles körben elérhetővé tenni. Az egyedi azonosítóval a felhasználóhoz lehetne kötni a jogot, korlátozva azt térben és akár időben is. A feltelepített program vagy éppen az online szoftver csak akkor működik, ha megvan hozzá a szükséges licenc is. Ettől várják többek között a warez visszaszorulását, amit nemcsak a szoftveripar, hanem a multimédia-tartalmakat gyártó cégek is üdvözölnek.

Elsődleges szemponttá vált a hordozhatóság, viszont a szabványoknak köszönhetően ez egyfajta röghöz kötés is jelent, hiszen a digitális aláírást és társait már nehezebb meghamisítani, mint egy regisztrációs kulcsot.

A webes kereskedelemben is nagy hasznát veheti a társadalom, persze amennyiben lesz valós alkalmazás. Az utópia szerint, ha veszünk a neten egy koncertjegyet és azt egyből ki is fizetjük, a jegy – vagyis az azt szimbolizáló licenc – felkerül a telefonunkra, amit a koncerthelyszínen a leolvasóhoz tartva zöld utat kapunk befelé. Ennél jóval aberráltabb ötleteket is kicsikart magából a szakma. Elképzelték például, hogy a piros lámpánál várakozó autósoknak egy olyan szórólapot adnak, amibe RFID chip van préselve, és azt leolvasva a GPS vevők azonnal el is irányítana a reklámozott helyre. Ez az ötlet valószínűleg a kőfejtő marketingesek izgalmi állapotba hozására született, de valljuk be elég valószínűtlen.

Az már valószínűbb, hogy valaki a 80 jelszavával, mozijeggyel és BKV bérletével tö-

mött telefonját elhagyja. Mindig mondták az okosok, hogy ne hord egy helyen a pénzedet az irataidat és egyebeket. Igazuk volt. Annak viszont nincs igaza, aki azért fújol erre a technológiára, mert el lehet veszteni. Elhagyható a papír mozijegy is. Sőt, egy fizikai token, amit ritkán használunk – mondjuk a céges belépőkártyánkat – egész hétvégén elő sem vesszük, nem tűnik fel hogy eltűnt. A mobiltelefont viszont 5 perc után hiányolni kezdjük, mert ez a társadalom mobiltelefonfüggő, és ha nincs telefon, megállt az élet.

Ha mégis eltűnne a dagadra tömött mobil-tárcánk, akkor sincs baj, hiszen azonnal tiltható az egész, ráadásul a technológia lehetőséget ad a backupolásra, biztonsági mentésre. Ez persze nem azt jelenti, hogy másolni lehet agyba főbe a kulcsokat, hiszen az érvényessége kötött. A szakma véleménye szerint a mobiltelefon biztonságos eszköz, biztonságosabb, mint a Smart kártyák, mivel van kijelzője és jóval több visszaigazolás kérhető vele, mint egy egyszerű lezuhással.

Azonnal megfogalmazódik a legtriviálisabb kérdés is: mi történik, ha lemerül a mobiltelefon? Ebben az esetben előfordulhatna, hogy bementünk a metróba (ld. London), de nem tudunk kijönni, ha épp lent fogy ki az áram a telefonból. Ez viszont nem fordulhat elő, hiszen az alapvető RFID funkciók elérése passzív módban is lehetséges lenne, mivel az olvasó által indukált áram elegendő az adat visszaküldéséhez.

Mi is akadályozza meg a világot mégis, hogy tejjel-mézével folyó érintés nélküli fizetéssel működő kánaánt varázsoljon ide a Földre? A technológia adott, a szabványok adottak, a legnagyobb gyártók az ügy mögött állnak, a felhasználók biztosan szívesen használnák. Ja, hogy nincsenek rá működő alkalmazások? Európában szinte semmilyen előzménye nincs a dolognak, és ebből kifolyólag egy NFC-kompatibilis készülék csak dísz lesz sokáig. Sőt tudni kell, hogy a legtöbb mai SIM kártya már támogatná a megoldást, csak nincs aktiválva benne.

Hiába van nekem NFC küttyüm, ha a boltban még egy POS terminált is csak szerencsés esetben látni (pl. az újívdéki főposta toláblakos termében egyetlen kártyaolvasó készülék található!). Japánban – mikor bevezették ezt a megoldást (igen, ott már működik egy ehhez hasonló rendszer) – akkor 68 szolgáltatással volt eleve kompatibilis, hiszen ott már jó ideje RFID alapú tokenekkel ülnek fel a buszra, elektronikus pénztárcával fizetik a szendvicset stb.

Nemcsak mi vagyunk elmaradva ilyen szempontból, hanem az egész Európa. Ha ez vigaszul szolgálhat valakinek...

KOS

Egyre inkább erősödik a testi-lelki állapotod, és egyre magabiztosabbá válsz. Ha kihasználod a hirtelen jött helyzeteket, sikert arathatsz. Ne félj az ismeretlentől, most elhagyhatod a járt utat a járatlanért. Minden téren fellendülés várható, s minden percet élvezni fogsz.

BIKA

Többnyire békés hangulatodban talál a környezeted, ám mostanra elegend lett abból, hogy mindig mindent elnézel, ezért kicsit erélyesebben viselkedhetsz. A bunkóság és a határozottság között néha nagyon nehéz meghúzni a határvonalat, légy óvatos! Most végezd el azt a feladatot, amely erő kifejtést és egyben nyugodtságot igényel.

IKREK

Sok szabadidőt nyerhetsz, mert a feladataidat gyorsan és hatékonyan végzed. Használd ezt ki arra, hogy végre-valahára kitakarítod a szobád vagy főzőcskézel egy kicsit, mert rád fér! Az új kapcsolatok kialakítására és a régiékek megjavítására is alkalom kínálkozik.

RÁK

Kezded unni, hogy mindig rád róják a munkát, neked is szükséged van egy kis szusszanásra, még ha ezt a környezet nem is akarja belátni. Ha nem mártírkodsz, hanem rendesen teljesítesz, magától is jön majd a szabadság, ne félj! Vigyázz, hogy kinek nyílsz meg, egyesek visszaélhetnek a titkaiddal, ez pedig nem lenne jó számodra.

OROSZLÁN

Feltűnően családcentrikus leszel a héten, a barátaid meghívásait is visszautasítod. Emiatt egy-két haverod meg is orrolhat rád. Ne törődj velük, neked is kell egy kis változatosság! Más téren légy nagyon óvatos, a fejtelenségnek nincs most helye.

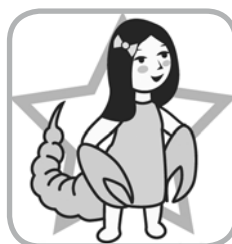
SZŰZ

Magad is meglepődsz azon, mennyire kreatív vagy, talán a jó idő hozza meg számodra ezt a vidám hangulatot, legszívesebben folyton tennél-vennél. Használd fel a pluszenergiát művészi hajlamokat igénylő tevékenységekre, például csinálj magadnak ékszert vagy egy pár díszet a lakásba!

MÉRLEG

Egyáltalán nem fúlik a fogad a csapatmunkához, mindent egyedül szeretnél megoldani, pedig a többiek szívesen segítenének. Lehet, hogy ez így van most jól, és az ötleteidet csak a saját szájzéd szerint lehet kivitelezni. Ne légy bunkó azokkal, akik támogatni szeretnének, de azért határozottan közöld az álláspontodat!

SKORPIÓ

Végre meghozza a gyümölcsét az, amiért olyan keményen megdolgoztál, sorra jönnek az elismerések. Nem is kívánhatnál ennél többet. Most már kíméld magad, mert a tested ellenálló képessége gyengébb. Bár szilárdabbnak és erősebbnek érzed magad, mint korábban, még mindig nem vagy az igazi.

NYILAS

Kifejezetten szekáns, rosszindulatú éned léphet érvénybe, mindenkiben a rosszat látod, csak egy szűk kör élvezi a bizalmadat és jóindulatodat. Ez senkinek nem szimpatikus, és csak meg fognak haragudni rád, de nagyon. Változtass, ha jót akarsz magadnak!

BAK

Ráébredhetsz egyik hibádra, amely megkeserítette nemcsak a te életedet, hanem a környezetben élőkét is. Most lesz erőd a változtatásra, esetleg kérd meg a legjobb barátodat, hogy segítsen, hiszen a külső, elfogulatlan szemlélő néha sokkal jobban átlát a személyiségeden, mint te magad.

VIZÖNTŐ

Türelmetlenség uralkodhat el rajtad, mert nem úgy történnek a dolgok, ahogyan eltervezted, és főleg nem akkor, amikor tervezted őket. Ne pattogj, minden a maga idejében lép be az életedbe, még ha ezt neked, földi halandónak olyan nehéz is elfogadnod.

HALAK

Itt az idő, fogalmazd meg, merre tartasz, akár a barátjaiddal beszélgetsz az életcéljaidról, akár magadban álmodozol, most kikristályosodhat, hogy mit is szeretnél igazán. Az elkövetkezendő napokban készítsd elő az adott cél megvalósulásához szükséges feltételeket, érdeklődj, informálódj!

Tíz jel, hogy ideje megszakítani a „barátságot”

Néha sajnos kiderül, hogy csak látszatbarátság van két ember közt...

Biztos sokatokkal előfordult már, hogy csalódnod kellett egy olyan valakiben, akiről azt hittétek, hogy a barátotok. Íme a top 10 indok, ami miatt mindenfajta lekiismeretfurdalás nélkül megváltatsz valakitől:

Mindig kritizál téged

Bármit mondasz vagy teszel, ő beléd köt és elmondja, hogy sokkal jobban/szebben is kivitelezhető lehetne a dolog. Természetesen az ő verziója a legjobb, és mindezt úgy tállja, mintha csak neked akarna segíteni ezzel a nem kifejezetten építő jellegű kritikával.

Csak magával foglalkozik

Találkoztok, és a beszélgetés száz százalékban róla szól. Nem-hogy nem kérdezi meg, hogy veled mi van, de ha esetleg mégis a te problémáidra terelődne a szó, biztosan megtalálja a módját, hogy saját maga felé terelje vissza.

Szívja a véreDET

Állandóan téged zargat, hogy segíts neki, de bármennyit teszel érte, sosem elég neki. Képes az éjszaka közepén felhívni, mit sem törődve azzal, hogy te esetleg aludnál, csak hogy elmondhassa, mennyire cuki sráccal ismerkedett meg.

Megbízhatatlan

Állandóan késik a megbeszélte találkozóról, vagy egyszerűen elfelejt, és arra sem képes, hogy írjon egy SMS-t, hogy ne várj rá hiába. Persze amikor neki kell valami, akkor elvárja, hogy mindent dobj el, és ugorj.

Féltékeny

Kiakad, ha esetleg nem veled, hanem valamelyik másik haveroddal találkozna. A legrosszabb eset, ha ő szingli, te viszont nem, hiszen idegesíti, és mindent elkövet, hogy ha neki nincs párja, akkor neked se legyen.

Meggondolatlan

Mindegy, hogy mennyire próbálsz lebeszélni a hülyeségekről, mintha meg sem hallaná. Aztán persze, ha az egyik húzása miatt történik vele valami, rögtön téged okol, hogy nem figyelmeztetted.

Állandóan leéget

Mivel szeretné, hogy minden szituációban menőbb legyen nálad, szemrebbenés nélkül porig alá az bármilyen társaság előtt. Sztorizgat rólad, kínos helyzetekbe hoz – csak azért, hogy önmagát jobb fényben tüntesse fel.

Folyamatosan panaszkozik

Bármi is történjen veled, semmi sem tetszik neki, és lyukat beszél a hasadba a valós és vélt problémáiról. Mindenhez negatívan áll hozzá, és ez a mentalitás a te kedvedet is igencsak lelankasztja.

Leszívja az energiáidat

Minden egyes találkozások után úgy érzed, mintha megjárta volna a világháborút. Mind érzelmileg, mind fizikálisan totál a padlón vagy.

Sosem ad

Te a lelkedet is kiteszed érte, ő viszont annyira nem képes, hogy megvigasztaljon, ha szomorú vagy. Úgy gondolja, hogy a világon csak neki lehetnek problémái, így senki mással nem törődik.

Tornacipőtrend 2011

Hiszen még mindig nagyon trendi a tornacipő, amelyet a szírvány minden színében, egyedi mintákkal, különféle formákban megtalálsz az üzletekben. Az idén az elegánsabb forma váltotta fel a klasszikus sportcipőt, s jó hír azoknak, akik lusták kötögetni a cipőfűzőjüket, hogy visszajön a divatba a tépőzár! Divat a magasított szárú tornacsuka is, amelyet viselj előszeretettel, ha kicsit gyengébbek a bokaszalagjaid. Trendi még a balerinaforma sportos változata, ezekből is nyugodtan szemezgess az üzletekben! Még mindig menő a Converse, a Lacoste, és ugye az örökérvényű márkák, mint a Puma, a Nike vagy az Adidas.

Mihez áll jól a tornacipő?

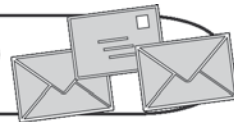
Pár éve már népszerű keverni az elegánsabb és a sportosabb, lazább elemeket, ez az ideji szezonban sem lesz másként. Öltözködésedben keverheted a military- és a maszkulindivatot is. Például nagyon jól mutat a tornacipő egy bővebb ülepű, de szűkebb szárú katonai mintás nadrággal. Nagyon jól mutatnak a tornacsukán a pinkes és rózsaszínes is, főleg ha az alapszínűk világos, de arra vigyázz,

hogy ezek mellé ne válassz túl domináns ruhát, hiszen a cipőd önmagában elviszi a pálmát.

Magas sarkú tornacipő

A divattervezők már jó pár éve igyekeznek a trendek közé juttatni a magas sarkú tornacipőt – több-kevesebb sikerrel. Egyelőre azonban még a divatfanatikuskok is kételkedve hordják. Egy biztos, nagy úttörő lesz az, aki ilyet mer viselni az utcán! Hasonlóan hat a térdig érő, hosszú tornacipő fazonja is. Nyáron nem a legjobb viselet, télen pedig ki hord tornacipőt? Te felhúznád?

Magyar nyelvi verseny

2011. III. 12-én Szajánban megszervezték községi szinten a szokásos nyelvtanversenyt.

Iskolánkból négy tanuló vett részt. Az ötödik osztályból Lackó Márta, a hatodikat én képviseltem, a hetedik osztályból Talpai Dorottya és a nyolcadik osztályból Talpai Anasztázia. Reggel nyolc órakor indultunk, mivel a verseny kilenc órakor kezdődött. Mikor odaértünk, már vártak bennünket, és megmondták, hogy melyik osztályba menjünk. Az ötödik, hatodik, hetedik és nyolcadik osztályosok voltak egy teremben. Már türelmetlenül vártuk, hogy kioszassák a tesztlapokat. Egy pár perc múlva meg is érkeztek a lapok, aztán akik meghozták őket velünk maradtak, amíg irtuk a tesztet. Először elmondták a szabályokat, meg hogy 90 perc van arendelkezésünkre, majd kiosztották a teszteket. Elkezdtük írni. Gyorsan elmúlt a megadott idő, mivel több mint húsz feladatot kaptunk. Befejeztem, és átadtam. Dóri és Anasztia hamarabb készen voltak, így ők már kint vártak minket a folyosón. Megbeszéltek, hogy míg várjuk az eredményt, elmegyünk sétálni. Sétáltunk is, beszélgettünk is, de nagyon lassan múlt az idő. Akkor egyszer szóltak, hogy megvannak az eredmények, ezért mindnyájan bementünk egy osztályba. Ekkor már nagyon izgultam az eredmény miatt. Mikor kihirdették, hogy első helyezést nyertem, nem akartam hinni a fülemnek, mivel ez azt is jelentette, hogy továbbjutottam a következő szintre. Végtelenül boldog voltam. A többiek is jó eredményt értek el. Összeszedtük a holminkat és elindultunk haza. Remélem a következő körben is jól teljesítek.

**Berta Márta, 6.2 osztály,
Gligorije Popov iskola, Kisorosz**

Zlatibori élményeim

Csupán negyedik voltam, amikor már mehettem volna Zlatiborra az osztállyal, de az élet nem úgy hozta. Most azonban kárpótolt a sors mindenért. Alig vártam az indulás napját.

Megkezdődött a téli szünidő, múltak a napok. A karácsony gyönyörű és meghitt volt, az újév fergeteges, és már csak azt vettem észre, hogy tele az utazótáska, csörög az óra, az iskola előtt állok a barátaim társaságában és várom az autóbust. Az indulás a nagy utazásra. Kora reggel keltünk útra, és a délutáni órákban érkezünk meg. Az osztályfőnökünk kísért el bennünket. Nagyon örültem, hogy ő jön velünk. Az autóbusról leszállva olyan érzésem támadt, mintha valami hiányozna. Hiányzott is, a hó. Hiszen milyen lehet egy telelés hó nélkül. A későbbiekben azonban megváltozott a véleményem, kárpótolt minden más, amivel az időnkét múltattuk. A szobánk kicsi volt, de három fő részére éppen elegendő. A szobatársaimmal, barátaimmal jól kijöttünk, és azokban a napokban a lányokat is szeretjük. Sokat sétáltunk és nézelődtünk. Jó volt a sok fenyves friss illatát magunkba szívni. Igaz, nem volt olyan nap, hogy ne gondoltam volna arra, milyen jó is lenne sítalpakon a lejtőkön lefelé száguldozni, és jókat szánkózni a nagy hóban. Azért mindig volt valami más időtöltésünk. Délutánonként

focizás a többi fiúval, esetenként pedig bulizás és kártyázás. Minden reggel feltakarítottuk a szobánkat, mire jöttek ellenőrizni, csak úgy ragyogott. Erre az utolsó napon még diplomát is kaptunk.

Mindennap jól múlt, kivéve az utolsót. Aznap már nagyon vártam a hazamenetelt. Ebéd után indultunk. Útközben mindenki csendes volt. Gondolatainkban már egy kicsit otthon jártunk, a szüleink karjaiban, a saját szobánk meghitt magányában, kedvenc asztalunk előtt, rácsatlakozva a világhálóra. Este tíz óra tájban szerencsésen megérkeztünk. Remegő lábbal szálltunk le a buszról, és ugrottunk családtagjaink nyakába. Otthon, édes otthon!

Nekem egy élmény volt, hogy ott tölthettem hét feledhetetlen napot, és visszamennék egyszer, ha adódna alkalmam rá, azonban csakis akkor, ha végre igazán ki is sielhetném magam. Ki tudja, lehet, hogy már jövőre megyek is!

**Kormányos Árpád, 8. osztály,
Móra Károly iskola, Szaján**

Író-olvasó találkozó

2011. március 22-én a csantavéri Hunyadi János Általános Iskolába ellátogatott Lovas Ildikó, A kis kavics című regény szerzője.

Az előadás elején Kollár Katalin, a 8. c osztály tanulója olvasta fel az ugyanazon címmel íródott versét, majd néhány kérdést tett fel az írónőnek. Figyelmesen követtem én is az első sorból Ildikó választékos szavait. Sok mindent mesélt és beszélt, ami felkeltette az érdeklődésemet. Külön kiemelném az egyik kis történetét. Azt mondta, hogy tízéves korában kellett írnia egy novellát. Az általa beadott becsületes munkát azonban kizárták, mivel azt állították róla, hogy valahonnan másolta azt. Onnantól kezdve úgy volt vele, hogy tovább nem is érdeklő az irodalom, és az élete hátralevő részében félre fogja tenni. Ezt a kis sztorit nagyon érdekesnek találtam.

Továbbá mesélt arról is, hogy hogyan is alakult a sorsa. Beszámolt az egyetemi éveiről és élete későbbi eseményeiről, valamint azt is elmondta, hogyan és milyen körülmények között íródott A kis kavics című könyve. Itt megemlítette a háborús időket is. Hozzáfűzte, hogy nagyon szereti a krimifilmeket, sorozatokat, és lehet, hogy innen jött az ihlete, mivel a könyv elején egy hullát találtak az iskola padlásán. Azt is nagyon érdekesnek találtam, hogy az író az irodalmi formákat a mindennapi élettel hasonlítgatta össze. Elmagyarázta, hogy neki pont olyan érzés leülni és hozzáfogni egy regényhez, mint amilyen nekünk egy vasárnap délután, pontosabban ha másnap ellenőrzőket írunk, de még semmit sem tudunk az anyagból. S ha már kilencven százalékán túleltünk, megkönnyebbülnen vesszük észre, hogy ez nem is olyan szörnyű. Tehát ugyanúgy, mint nekünk a tanulásba, olyan nehéz neki is belefogni az írásba.

Az előadás végén egy kis ajándékot nyújtottunk át neki, valamint tapssal jutalmaztuk. Számomra tényleg nagyon érdekesek és figyelemfelkeltőek voltak Lovas Ildikó írónő szavai.

**Bojtos Barbara, 8. b osztály,
Hunyadi János iskola, Csantavér**

Kishírek

Samu Mihály iskola, Óbecse

Február 14-e a szerelmesek napja. Ekkor írunk leveleket azoknak, akiket szeretünk. Az idén Buru Henriettát választották Júliának, Zsidai Róbertet pedig Rómeónak.

Február 19-én a községi fizikaversenyen a 6. osztályos Rajzli Áron 2. helyezést ért el.

Az anyanyelv világnapján a Nép-könyvtár irodalmi pályázatán Vadavski Staša, Varnyú Adél és Mester Réka 3. helyezést értek el.

Február 26-án a németversenyen a nyolcadikos Mester Réka 1., Szili Emese 2. lett.

A március 12-i községi magyar nyelv-helyességi verseny eredménye: Bálint Andrea, Surján Bernadett 1. helyezés a hetedik osztályosok csoportjában, a nyolcadikos Csanak Valentina, Csúzdi Noémi, Csonka Balázs 2. helyezést értek el, az ötödikes Firsing Karolina és Varnyú Adél 2. lett, a hatodikos Magyar Zsófia és Gutási Viktor 3. helyezettek.

Március 13-án a történelemversenyen 3. lett az ötödikes Žikić Milan.

A matematikaversenyen a hetedikos Gazdag Ákos 3. lett. – **Szerda Valentina**

Cseh Károly iskola, Ada

Magyarórán elmondtuk Petőfi Sándor: Szülőföldemen című versét. A tanár-nő ránk bízta a döntést, kinek mit jelent ez a vers. Minél több versszakot tanulunk meg, annál nagyobb értékű osztályzatot kapunk. Sokunkat ösztönözött a jó jegy, de mindenki tudta, hogy ezt a verset illik megtanulni és ismerni. – **Lehoczki Anna, 5. b osztály**

Angolórán gyakoroltuk az anyagot. Általában ha nem tudok valamit, a padtársamhoz, Sárihoz fordulok segítséget kérni. Mindig segít nekem. Szeretem a laza órákat, főleg ha a barátnőmmel beszélgethetünk.

Tornaórán kéttűzközt játszottunk a b-sek ellen. A fiúk néha csaltak, és ekkor mindenki kiabált. Mikor beértünk az öltözőbe, minden lány ezt ordította: – Csaltatok! – Nem szeretem, ha a fiúk miatt a lányok vesznek össze. – **Vastag Krisztina, 5. c osztály**

2011. III. 17-én osztályunkból Selamba Alexandra és Bács Ágnes vett részt a versíró versenyen. Igaz, még nem kaptuk meg az eredményt, de szurkolunk, hogy továbbjussunk. – **Patyi Tímea, 5. b osztály**

Személyiségteszt

1. A hét napjai közül melyik a kedvenced?

- a) Hétfő (6)
- b) Kedd (7)
- c) Szerda (5)
- d) Csütörtök (4)
- e) Péntek (3)
- f) Szombat (2)
- g) Vasárnap (1)

2. Melyik napszakban érzed magad jól?

- a) Délelőtt (2)
- b) Délután (4)
- c) Este (6)
- d) Éjszaka (3)

3. Hogyan sétálsz az utcán?

- a) Gyorsan, felemelt fejjel. (4)
- b) Gyorsan, szapora léptekkel, illegve-billegve. (2)
- c) Sietősen, hogy közben lássam, mi történik a világban. (5)
- d) Nem túl sietősen, inkább a lábam elé nézek. (7)
- e) Lassan. (6)

4. Hogyan ülsz, amikor beszélgetsz?

- a) Karjaidat magad előtt összefonva és szorosan összezárt térdekkel. (4)
- b) Leeresztett karral, enyhén terpeszben. (6)
- c) Kezed a háttámlán, lábad kinyújtva. (2)

5. Hogyan reagálsz egy jó vicc hallatán?

- a) Hangos nevetéssel. (6)
- b) Egy nevetés és nem több. (4)
- c) Kuncogással. (3)
- d) Egy kis mosoly. (5)

6. Mit teszel, amikor megérkezel egy házibuliba?

- a) Látványos belépővel indítok, hogy rám figyeljenek. (6)
- b) Keresek egy ismerőst. (4)
- c) Ott vagyok, és elvegyülök a tömegben. (2)

7. Éppen nagyon koncentrálsz valamire, amikor betoppan valaki. Hogyan reagálsz?

- a) Semmi baj, ideje pihennem egy kicsit. (6)
- b) Szóvá teszed, hogy ez nem tetszik neked. (2)
- c) A hangulatotmtól függően. (4)

8. Melyik színt kedveled a legjobban?

- a) Piros (6)
- b) Fekete (7)
- c) Világoskék (5)
- d) Zöld (4)
- e) Lila (3)
- f) Fehér (2)
- g) Barna (1)

9. Mit csinálsz közvetlenül elalvás előtt?

- a) Kinyújtózkodom. (7)
- b) Hasra fekszem. (6)
- c) Oldalamra fordulok, felhúzott térdekkel. (4)

10. Gyakori álmod, hogy...

- a) ...leesel a magasból. (4)
- b) ...harcolsz, küzdelem részese vagy. (2)
- c) ...tévelyegsz a vadonban. (3)
- d) ...úgy repülsz, mint Superman. (5)
- e) ...nem emlékszem, mit álmodtam. (6)
- f) Egyik sem igaz, de kellemesek az álmaim. (1)

Ismered meg önmagad! A tesztből kiderül, milyen barát vagy, milyennek látnak mások egy társas kapcsolatban. Életünk nagy részét közösségekben, emberekkel töltjük, már legalább óvodás kortól kommunikálunk másokkal. Most itt a pillanat, hogy megbizonyosodj, milyennek is látnak téged. Add össze a válaszaid pontszámait!

Értékelés

59 pont felett:

Kicsit énközpontúnak tűnsz mások szemében, igen magas az egód. A csodálóid ellenére sokan nem bíznak meg benned. Ezért sem szeretne mindenki túl közeli kapcsolatot teremteni veled.

51 és 58 pont között:

Sokoldalú egyéniség vagy, csak úgy mozog körülötted a levegő. Vezetői alkat vagy, döntéseid határozottak, még ha hibázol is bennük. Merész és kalandkereső személyiségnek ismernek, akik szeretik ezt a tulajdonságod, azok gyorsan meg fogják kedvelni.

41 és 50 pont között:

Friss, de mégis eléggé realista vagy, a megbízhatóság és kiegyensúlyozottság sugárzik belőled. Képes vagy a társaságban is jó kapcsolatokat építeni, a túlzásokat elkerülni. Emberséges, együttérző lényed népszerű a barátaid körében.

21 és 40 pont között:

Érzékeny és túl aggodalmaskodó személyiségnek tartanak. Könnyen barátkozol, de olykor pont az ellenkezője vagy, túl óvatos és lassú. Nagy teret engedsz a hangulataidnak. Hűséges vagy a régi barátaidhoz, és tőlük is ezt várod el. Nem szereted a hirtelen ötleteket.

21 pont alatt:

A többi ember félnéknek, tartózkodónak, magadnak valóznak tart. Nem vagy képes döntéseket hozni, szereted, ha gondoskodnak rólad. Nem vagy társasági ember. Ideges, feszélyezett típus vagy. Elrejtetted a belső energiáidat, és csak a véghelyzetekben vagy képes megmutatni azt. Ha tudsz változtatni, a környezeted meg sem fog ismerni.

„Drága Jó Pajtás, Bizalmas sorok, segíts!

A közeli faluban van egy lány, aki a legjobb barátom rokona. Együtt szoktunk bulizni. Ez a lány megtetszett nekem. Vettem a bátorságot, és írtam neki. Azt válaszolta, nem akar kapcsolatba kerülni velem, mert még nem volt pasija. Aznap nem is volt sok pénz a mobilján, és én még azt is lebeszéltem vele. Másnap megint írtam, de nem jelentkezett. Fél óra múlva írta, hogy hagyjam már békén, mert sohasem hagyok pénzt a telóján. A barátaim bátorítanak, ne adjam fel, meg már tanácsokat is kértem, de nem segít. Tudom, hogy a lány még szeret, de most nagyon haragszik rám. Mit tegyek??? Nem igaz, hogy a telefonbefizetés miatt haragszik rám. Vagy unalmas vagyok? Nem tudom!!! Segíts!!!

Boky”

Válasz:

Kedves Boky!

Úgy látszik ez a lány igazán fontos a számadra, és te megteszel minden tőled telhetőt, hogy felébreszd az érdeklődését. Sajnos megtörténik, hogy ha az ember belemelegszik valamibe, ami fontos a számára, nem tudja felmérni, hogy a másik mennyit bír el. Veled is ez történt. A lány is érdeklődött irántad, hisz különben nem beszélgetett volna veled annyit. De nem hagyta neki egy lélegzetvételyi időt sem, újra bombáztad az üzeneteiddel, amelyek, megtörténhet, hogy nagyon rosszor érkeztek meg a telefonjára (pl. iskolában volt, órán, ott voltak a szülei, kíváncsiskodó barátnők stb.), és még új befizetést sem tudott biztosítani magának. Ha a lány annyira fontos neked, próbálj meg más kommunikációs eszközt találni, amivel tarthatod vele a kapcsolatot, vagy legalábbis mérsékelni a drága mobiltelefon-használatot. Ha mindkettőtöknek van számítógépe és internetes kapcsolata, akkor már meg is oldódott a dolog. Sok helyen Tele-ház is működik, a barátodnak is van számítógépe, és ma már nagyon egyszerű e-mail címhez és fiókhöz jutni. És persze, ha minden más csődöt mondott, még mindig megmarad a már feledésbe merült postai levelezés, igaz lassúbb, és az is pénzbe kerül. Ami pedig a haragot illeti, hogy miért haragszik rád, azt igazából csak ő tudja, tőle kell majd megkérdezned, ha alkalmas lesz rá. Azt se feledd, hogy eddig nem sok tapasztalatot szerzett a fiúkkal való kommunikációban, sőt az is lehet, hogy igazából még nem akarja magát érzelmileg lekötöni, még akkor sem, ha te nagyon vonzó vagy a számára. Amit még tanácsolhatok, az az, hogy türelmes legyél, adjál neki időt, hogy feldolgozza az eseményeket, és letisztázza magában, hogy mit is akar, és mit érez. Ne add fel, csak lazíts egy kicsit. Ha mégsem sikerül a dolog, ne búsulj sokáig, biztos, hogy nagyon gyorsan megakad majd a tekinteted a közeledben egy másik lányon, aki szintén megdobogtatja a szívedet, és jobban örül majd a hívásaidnak és az SMS-nek.

„Kedves Bizalmas sorok!

Tizenhárom éves vagyok, és van egy barátnőm, aki eléggé féltékeny rám. Az ő társasága, a cuccai, a szülei stb. mind jobbak, mint az enyéme. Megtörtént nem egyszer, hogy kellemetlen helyzetbe kerültem miatta, mert olyan dologkért vádolt meg, ami nem is volt igaz. Azt is követeli tőlem, hogy írjam meg helyette a házikat, meg a kötelező olvasmányokat. Ha valami nincs úgy, ahogy ő akarja, kiabál rám, és azt mondja, hogy szörnyű vagyok, és sosem találok magamnak fiút. A többi barátnőm azt mondja, hogy ő csak kihasználna engem, és én nagyon is naiv vagyok, mert ezt nem látom. Igaz ez? Kérlek, segíts! Mit tegyek, mert borzasztóan érzem magam?

Én & Ő”

Válasz:

Kedves Barátnő!

Úgy látom, a barátnődnek részben igazuk van, mert a lány kihasznál, és mindenáron uralkodni akar feletted. Ezt pedig azért teheti veled, mert igencsak gyenge önbizalommal rendelkezel, és sok mindenben függsz tőle. Ő pedig élvez, hogy az ő saját énképe a te jóvóltadból jobb és szebb lesz. Ha te nem lennél, akkor neki nem lehetne jó véleménye önmagáról. Felteszem hát a kérdést: szükséged van-e neked ilyen barátságra, amiben nem érzed jól magad, és nem felel meg a számadra? Inkább olyan lányokkal és fiúkkal barátkozzál, akik a jót, a jó tulajdonságokat és az értékeket látják benned, és támogatnak, ahelyett hogy megaláznának. Legyél bátor, és közöld a barátnőddel azt, ami zavar nála, és ahelyett, hogy mindent eltűrsz tőle, reagáljál, és mondd meg, hogy te mit akarsz, és mit nem akarsz. Ha megszakad köztetek a barátság, ne búsulj, mert sok kellemetlenségtől menekülsz meg, és harcoltál önmagadért. Biztos, hogy sok jó tulajdonságod van és számos érték lakozik benned, mint a rejtett kincs, amit a többiek látnak, értékelnek, és emiatt szeretnek, ezért barátkoznak veled.

„Kedves Bizalmas sorok!

Tizenkét éves lány vagyok, és van egy osztálytársam, aki problémát okoz a számomra. A fiú egy cool srác, és van már két hete, hogy szerelmes vagyok belé. A szünetekben sokszor fogdossa a mellemet meg a fenekemet, ölelgetni akar. Már mondta nekem, hogy szeret. Nem tudom, hogy mindaz, amit csinál azért van, mert szeret, vagy mert szórakoztató neki, mert utána a többi fiúval nagyokat nevetnek. Két nappal ezelőtt én is bevallottam neki, hogy szeretem, és ezt beleírtam a tolltartómba is. Én többet szeretnék, járni vele, de nem tudom, hogy komoly-e a dolog a részéről. Mit tegyek, hogy az enyém legyen? Nagyon szeretem!

Abigél”

Válasz:

Kedves Abigél!

Egy biztos, hogy a fiúnak te is tetszel. A gondot a vonzalmának a kimutatása okozza. Lényegében téged is zavar a viselkedése, azért tetted föl magadnak és nekünk is a kérdést, hogy szeretetből fogdos vagy szórakozásból. És mindaddig, amíg ilyen kétségeid vannak, azt jelenti, hogy óvatosnak kell lenned.

A serdülő fiúk a tinikor kezdetén nem szoktak éppen tapintatosak lenni a lányok iránt, mert sokszor igen goromba és megalázó húzásai is vannak, mint a te fiúd esetében, ám vannak fiúk, akik még rá se mernek nézni a lányokra.

Én a ti esetekben még mindig csak szimpátiáról beszélnék, és hogy mivé alakul 12 éves korban a viszonyotok, az még nagy talány. Tudom, hogy te nagyon meg szeretnéd már mutatni neki, hogy mennyire szereted, de ezt ne vidd túlzásba, ne engedd meg neki, hogy messzire menjen. Az ölelés és simogatás ne nyilvános helyen történjen, ahol közszemlén vagytok. Kivéve, ha a fiú a többiek előtt akarja bizonyítani, hogy milyen nagy macho. A nyilvános fogdosáson kívül, ami szerintem igencsak megalázó és kellemetlen az elszenvedője számára, nagyon sok más módja van annak, hogy a fiú kimutassa a lánynak, hogy tetszik neki, hogy szerelmes belé.

V alahol messze, nagy erdő aljában, volt egy kicsi házikó, abban lakott egy özvegyasszony a két leányával, Klárával és Laurával. Szép volt Klárika, a haja olyan ragyogó szőke, mint az olvasztott arany, csak úgy szikrázott, ha rásütött a napsugár. Gömbölyű arcocskája piros volt, mint a róza, szeme kék, mint az árvácskáé. Annál csúfabb volt a másik leány, mérges, irigy természetű. De az anyjuk mégis Laurát szerette, Klárikát meg alig szenvedhette. De Laura sem szerette ám Klárikát, s mind azon törte a fejét a gonosz testvér, hogy s mint tűntethetné el a háztól Klárikát, akinek szépségét, jóságát erősen irigyelte.

Mi s mi nem jutott az eszébe, egy zimankós, hideg téli napon, mikor a ház előtt halomban állott a hó, s az ereszlől csüngöttek a vastag jégcsapok, azt mondja az anyjának:

– Anyám, én ibolyát szeretnék ma!

– Ibolyát – csodálkozott az anyja – ilyen időben?! Te talán álmodsz, kislánykám, hiszen egy szál nem sok, annyi virág sincsen az erdőben.

De Laura csak tovább is makacsul kiabálta:

– Nekem ibolya kell! Klára hozzon az erdőből ibolyát nekem!

Addig beszélt, amíg az anyja is beleegyezett, s Klárát úgy, ahogy volt, vékonyka ruhájában elindították az erdő felé.

– Haza ne gyere ibolya nélkül, mert becsapom az ajtót az orrod előtt! – kiáltotta utána Laura az ajtóból, amikor nekiindult nagy bánan az erdőnek.

Amint ment, mendegélt a fenyőfák között, csak úgy dobogott a szíve a félelemtől, hátha kiugrik a sűrűségből egy nagy, éhes farkas, és széjjeltépi. De lám, egyszerre csak vidám madárdalt hallott: egy kismadár ugrált egy száraz ágon, füttyörészett, csiríolt, s olyan kedves volt, hogy Klárika el is felejtette egy pillanatra bánatát. A madár röppent mind előbb, elébb, Klárika ment lassan utána, s hát egyszerre mit lát? Nagy fényes tűz világította meg az erdőt nem messze, s a madár éppen arrafelé repkedett. Nem sokat tépelődött, hanem odasietett a lobogó tűzhöz, s majd elállott a szava a csodálkozástól, mikor tizenkét furcsa embert pillantott meg mellette. Háromnak közülök hosszú fehér szakálla volt, s hófehér volt a ruhájuk is, a másik három aranyszakállú s zöld ruhájú volt. A harmadik csapat ezüstszakállú s sárga ruhájú, a negyedik fekete szakállú és bíborruhájú volt. Abban mind egyformák voltak, hogy nyájasan és kedvesen fogadták Klárika félnék köszönését.

Egyik közülük, akinek meg volt fagyva hátul a haja, Klárikához közeledett, s megszólította:

– Hol, merre jársz itt ebben a fagyos időben, te kislány?

Klárika félnékn válaszolta:

– Nekem ibolyát kell szednem a testvéremnek, s addig nem szabad hazamennem, amíg nem találok; ó, engedjék meg nekem, hogy megmelegítsem a kezemet a tűznél!

A fehér szakállú ember erre odafordult az egyik bíborruhájú emberhez.

– Ibolyát csak te adhatsz, Május testvér. Nem segítenél ezen a kisleányon? Hiszen megfagy ebben a hidegben, s éjszaka még hidegebb lesz, mint most.

– Hogyne segítenék rajta! – mondta a bíborruhás Május mosolyogva, aztán kivette a fehér szakállú ember kezéből a vesszejét, s jól megpiszkálta vele a tüzet.

Ebben a pillanatban eltűnt a jég a fákról, zöld levelek bújtak elő, az ágakon trillázva énekeltek a madarak, a hó helyett rengeteg virág bújt elő, s

A négy évszak

Klárika egy perc alatt annyi ibolyát talált, hogy alig fért a markában.

Aztán megköszönte illendően a jó öregeknek nagy jóságukat, elbúcsúzott tőlük, s gyorsan indult hazafelé.

Hej, volt nagy csodálkozás, álmélkodás, mikor hazaért. Az anyja is meg Laura is már örvendeztek, hogy sohasem kerül haza az erdőből, s lám, de hamar hazajött!

Laura szagolgatta nagy mérgesen az ibolyát, de még rosszabb volt Klárikához, mint azelőtt. Másnap reggel azt parancsolta Klárikának, hogy rögtön induljon útnak, s addig haza ne merjen térni, amíg számocát nem szedett neki.

Klárika ismét nekiindult a homályos erdőnek, de alig indult meg, hát a kismadár ismét ott csicsereggett, ugrált előtte, amíg csak megint fel nem ragyogott előtte a tegnapi tűz fénye. A tizenkét emberke csendesen üldögélt most is a tűz mellett, s mikor odaért, Január testvér megfogta a kezét, s így szólt hozzá nyájasan:

– Miért jöttél ismét, szegény kislány, ide? Nem látod, hogy most a Jégkirály uralkodik az országban, s annak nagyon kemény ám a keze.

– Azért jöttem ide, jó bácsikám, mert a testvérem számocát akar enni. Sokat szedtünk tavaly júniusban az erdőben, de hol találjak ilyen hideg időben?

Január testvér ekkor az egyik sárga ruhás emberhez fordult.

– Szamocát csak te adhatsz, Június testvér.

Június elővette a pálcáját, amellyel jó erősen megpiszkálta a tüzet. Hát egyszerre lombosak lettek a fák, piros bogyók lógtak a bokrokon, s a bokrok tövében csak úgy mosolyogtak a piros számocák. Klárika szorgalmasan nekiilátott a számocaszedésnek, s nemsokára egy egész kótennyel szedett az édes gyümölcsből. Aztán megköszönte nagy hálálkodással a jó emberek nagy jóságát, elbúcsúzott tőlük, s nagy sietve indult hazafelé.

A rossz asszony meg Laura már boldogok voltak, hogy nem tér többet vissza, mert sok időt töltött el a számoca szedésével, s mikor meglátták, majd megpukkadtak a méregtől. Laura még meg is szidta, hogy ilyen sok időt töltött, s aztán ímmel-ámmal megette a számocát.

Alig hajnalodott másnap, már felébresztették nagy hangosan Klárikát, hogy rögtön menjen az erdőbe, és szedjen édes almát.

– Olyan hideg van, édesanyám! – szolt Klárika remegve, s könyörgött, hogy ne küldjék el ilyen időben. De a gonosz asszony meg Laura csak ennyit mondtak:

– Rögtön készülj és menj!

Klárika nagy bánan felöltözött, s kiment ismét egyedül a havas erdőbe. A kismadár édesen aludott egy ágon, amikor odaért, s helyette egy kis erdei egér bújt elő egy odvas fából, s így szólt hozzá:

– Csak kövess engem, akkor megtalálsz a barátaidat.

Ment is szaporán Klárika, s nemsokára ismét ott volt a lobogó tűz mellett, ahol barátságosan tekintettek rá a testvérek, s megkérdezték, mi jóban jár.

– Almát akar a testvérem enni, s addig nem mehetek haza, amíg nem találok – felelte Klárika.

– Almát? – mondotta jóságosan Január testvér.

– No, Szeptember testvér, most rajtad a sor, adjalmát a mi kis barátunknak.

Szeptember rögtön fogta a vesszőt, megpiszkálta a tüzet, hát a hó helyett sárguló levelek hullottak a földre, érett bogyók kandikáltak a bokrok levelei közül, egy vadalmafa pedig édes gyümölcssel megakodva, gazdagon ott állott éppen Klárika mellett, aki lecsüngő ágairól rögtön tépett kettőt. Szeptember kihúzta vesszejét a tűzből, s mire Klárika felpillantott, a fákról jégcsapok lógtak ismét, a sárguló levelek helyén fehér hó csillogott.

Laurát majd megette a méreg, amint meglátta Klárikát s a gyönyörű két almát. Kikapta a kezéből, hamar megette, s nagy dühösen így szólt Klárikához:

– Add ide a fejkötőmet meg a kabátomat!

Hamar felöltözött, s csak annyit mondott az anyjának, hogy ő is almát akar szedni, mert amit Klárika hozott neki, az nem elég finom. Hiába könyörgött az anyja, hogy ne menjen el ilyen zimankós időben, kipenderült az ajtón, s elsietett azon az úton, amelyen Klárika haladt tegnap.

A madár őt is meglátta az ágról, de nem kezdett énekelni, mert megjéjt a Laura csúnya és irigy arcától. Sokáig ment, mendegélt a fagyos havon, s bosszankodott, hogy semerre se látott almafát. Egyszerre csak nagy világosságot pillantott meg, odasietett, hát ott ült a tizenkét ember a nagy tűz előtt. Mogorván köszönt nekik, s anélkül, hogy megkérte volna őket, odatartotta kezét, hogy melegedjen.

– Miért jöttél? – kérdezte őt Január testvér.

– Semmi közöttök hozzá! – felelte gorombán Laura.

Az öregember nem szólt semmit, csendesén megpiszkálta a tüzet, s egyszerre sűrűbben kezdett hullani a hó, sűvített a szél.

Bezzeg megjéjt most Laura, elkezdett sírni nagy keservesen, s indult hazafelé. Ment, ment egy darabig, de aztán megbotlott egy nagy jéggöröngyben, elesett, s a sűrűn hulló hó rögtön eltemette.

Otthon alig várta már a gonosz asszony a leánya jövetelét, de telt-múlt az idő, kezdett sötétedni, s még seholy nyoma se volt Laurának. Megindult nagy sírva az asszony, hogy keresse meg a leányát, ment s meg sem állott, amíg a nagy tűzhöz nem ért. Hozzá is nyájasan szólt az öreg Január, de ő éppen olyan mogorván válaszolt nekik, mint a leánya. Nem szólt semmit se az öreg, csak megpiszkálta nagy csendesén a tüzet, s hát úgy hullott a hó, hogy az asszony azt se tudta, merre kapja a fejét. Indult volna ő is haza, igen ám, de azt se látta, hová, merre menjen, s addig szaladgált, amíg csak el nem temette őt is a hó.

Klárika várta, várta egy darabig az anyját meg a testvérét, s mikor látta, hogy nem jönnek, megsiratta őket, s egyedül lakott tovább is a picike házikóban.

A négy évszak minden évben pontosan eljött egymás után, s elhozták neki az ajándékaikat: virágot, gyümölcsöt, bogyókat. Csak a fehér szakállú ember nem hozott ajándékot, hanem csodaszép meséket mesélt neki a lobogó tűz mellett.

Telt-múlt az idő. Klárika nagyleány lett, s egyszer csak ki toppant be hozzá? Egy deli szép királyfi, aki hallotta híret az ő szépségének, jóságának. Ez a királyfi feleségül vette Klárikát, s még mai élnek, ha meg nem haltak.

Érdekes tények a vízről

Avíz az élet szerves része, sőt inkább feltétele. Mit tehetnénk azért, hogy ivóvízkészleteink még sok-sok évig szolgáljanak bennünket? Mit tehetnénk a természetes vizek védelmében? Hogyan szennyezzük napról napra úgy, hogy észre sem vesszük? Mennyi víz található a Földön? Miért szaladhat a vízpipó, és miért úszik a jégtábla a víz tetején? Lássunk a rengeteg kérdésből hatot!

1. Tudtad? Bár a legtöbben a víz fagyáspontját nulla fok köré tesszük, valójában a teljesen tiszta víz („szupertiszta” víz, amelyben nincs semmilyen szennyeződés) –38 fokra is hűteni lehet anélkül, hogy befagyana. A víz jéggé alakulásához ugyanis apró, szilárd szennyező anyagoknak kell a vízben lenniük,

amelyek körül a jéggé szerveződés megindulhat.

2. Tudtad? A Föld felületének 71 százaléka víz borítja, melynek mindössze 2,5 százaléka édesvíz. A 2,5 százalék édesvíznek pedig szinte az egésze a felszín alatt található. Mivel ez biztosítja a Föld népességének ivóvízkészletét, a felszín alatti vizeink védelme nagyon fontos.

3. Tudtad? Egy darab, szilárd talajon eldobott cigarettacsikk körülbelül egy köbméternyi talajvizet szennyez össze. Ha ugyanazt a cigarettacsikket közvetlenül vízbe dobják, a tönkretett víz mennyisége nagyjából ötszöröse növekszik.

4. Tudtad? Télen a fagyos vizek tetején jégtáblák úsznak. Ennek fizikai magyarázata az, hogy a jég sűrűsége kisebb, mint a vízé. Az

olvadás után a jégből keletkező víz térfogata pontosan 9 százalékkal nő meg.

5. Tudtad? A víz forráspontja 100 fokon van. Egy liter vízből pedig körülbelül 1750 liter gőz keletkezik.

6. Tudtad? A víz felületi rétege különleges tulajdonságokkal rendelkezik. Ha egy pohárba túl sok vizet töltesz, a víz egy darabig nem folyik ki belőle. Ennek oka az, hogy a felületi vízmolekulákra a víz felől sokkal nagyobb erők hatnak (ezt nevezzük kohéziós erőnek), mint a levegő felől, így azok a víz belseje felé szeretnének mozdulni. A víz felszínén tehát egy igen erős felületi réteg jön létre, amelyik gyakran úgy viselkedik, mint valami hártya. Ugyanez az oka annak is, hogy a harmatcseppek a fűszálakon gömb alakúak, illetve hogy a vízpipó szaladni tud a víz tetején.

Miért fontos, hogy eleget igyunk?

A megfelelő mennyiségű folyadékfogyasztás elengedhetetlen feltétele szervezetünk kielégítő működésének. Bizonyára ismerjük a sokat emlegetett szabályt, miszerint naponta legalább 2 liter folyadékot kell meginnunk egészségünk megőrzése érdekében.

Lássuk bővebben, hogy mit is jelent ez!

Az ivás fontossága

Testünk 60-65 százalékban tartalmaz vizet, ami nagyon fontos egészségünk fenntartásához. Míg evés nélkül akár 50 napig is kibírjuk, ivás nélkül 6-7 napnál nem élnénk tovább. Szervezetünk a kiválasztással naponta folyadékot veszít, amelyet feltétlenül pótolnunk kell. Ennek mennyiségét azonban sok tényező befolyásolja. Függ az életkortól, a fizikai aktivitástól, ám általánosságban elmondható, hogy nyáron mindannyian több folyadékot veszítünk a szokásosnál, ezért ebben az időszakban akár 3 liter is lehet a napi igényünk.

A folyadékhiány következményei

Ha nem fogyasztunk elegendő folyadékot, koncentrációképességünk nagymértékben csökken, sokkal fáradtabbnak érezzük magunkat. A bőrünk állapotára is hatással van, hiszen ha nem figyelünk oda kellőképp-

pen a belső hidratálásra, könnyen kiszáradhat, kipirosodhat. Az anyagcsere lelassulása következtében pedig mérgeanyagok halmozódhatnak fel a testünkben, ami fejfájáshoz, fáradékonysághoz vezethet.

Mit igyunk?

Minden vizet tartalmazó étel és ital hozzájárul szervezetünk folyadékszükségletéhez. Ám tudjuk, hogy nem minden folyadékfajta egészséges. A koffeintartalmú italok, például a kávé fogyasztása vízajtó hatású. Tehát csak mértékkel! Viszont ásványvízből, frissen facsart gyümölcslevekből és gyógyteákból ihatunk amennyi csak jólesik. Ezek az italok, közülük is főként az ásványvíz tartalmazza mindazokat a jelentős tápanyagokat, vitaminokat és ásványi anyagokat, amelyekre szervezetünknek feltétlenül szüksége van.

Tehát elegendő mennyiségű ivás nélkül nincs egészséges, kiegyensúlyozott élet. Létezik egy hatásos módszer, hogy lecsúszson a szükséges mennyiség. Mindig tartsunk a kezünk ügyében egy üveg ásványvizet vagy bármilyen más egészséges italt és ebből igyunk meg minden étkezés előtt egy pohárral, valamint óránként pár kortyot. Ha betartjuk, megláthatjuk, hogy nem is olyan nehéz úgy a megfelelő folyadékfogyasztás betartása.

Helyes kézmosás

Mosd meg a kezed! – Hallottad már párszor a szüleidtől, igaz? Ha nem mosol gyakran kezed, mindenféle baktérium marad rajta, mellyel nagyon könnyen megfertőzheted magad, ha a szemedhez, orrodhoz vagy a szádhhoz nyúlsz.

Védelem a baktériumok ellen

Gondolj az összes dologra, amivel ma érintkeztél – a véctől kezdve a billentyűzetig. Bármit is fogtál meg, egy csomó baktérium került a kezedre. A baktériumok könnyen a szádba kerülhetnek, például ha a barátokkal közösen esztek egy zacskó patingotot kukoricából. Egy egyszerű kézmosással elkerülheted ezt!

Kézmosáásáás!

Tudtad, hogy becslések szerint 5-ből 1 ember nem mossa meg a kezét a véce használata után? Egy amerikai kutatás során megvizsgálták az emberek kézmosási szokásait. Az eredmény elborzasztó:

– Az emberek nem mindig mossák meg a kezüket a mosdó használata után. A felmérés során csak 83 százalékuk mosta meg a kezét.

– Az emberek kevesebbet mosnak kezed otthon. Pedig a mosdó az mosdó, és a baktériumok azok csak baktériumok!

– A kutatás szerint az emberek 32 százaléka mossa meg a kezét tüszentés vagy köhögés után.

Nagyon szép gesztus a szád elé tenni a kezedet köhögéskor, de a baktériumok ugyanúgy a kezeden maradnak, és pl. egy kézfogás során ugyanúgy terjesztheted a bacikat.

– Huszonegy százalék mossa meg a kezét pánzzel történő érintkezés után.

– Háziállatok. Gondoltál már arra, hogy a kedvenced miféle dolgokkal érintkezik mondjuk egy sétáltatás során? Viszont az emberek mindössze 42%-a mossa a kezét kedvencével történő érintkezése után. Morzsi és Cirmi talán koszosabb, mint gondolnád!

Hogyan moss kezed?

Először is nedvesítsd be a kezéd, majd használj szappant. Dörzsöld össze a kezeid 15–30 másodpercig. Ügyelj arra, hogy megmosd az ujjaid közét is! Ne feledkezz el a körmeid alatti területről sem! Mosd meg a csuklókat is! A tenyerhez dörzsölve mosd meg az ujjbegyeket is! Öblítsd le kezeidet bő vízzel, és utána használj tiszta és száraz törülközőt. Nyilvános illemhelyen papírtörülközővel zárd el a vízcsapot.

Naponta több alkalommal is kezed kell mosni – de feltétlenül tegyék meg evés előtt és után, a véce használata után, valamint szemét érintése után. Fontos, hogy a köhögést, tüszentést vagy a háziállatokkal való játékot is kézmosás kövesse.

TARKA OLDAL

Berakós trejtvény

GY									
	✿		✿	✿					
									✿
	✿	✿		✿	—	✿			
						✿		✿	
					✿		✿		
	✿		—						✿
	✿							✿	
			✿		✿				

Nyelvtanórán az iskolában:
– Én csinos vagyok. No, gyerekek, ez milyen időben van mondva?

– ...

A választ megtudod, ha berakod a rejtvényrácsba a szavakat, betűhalmazokat.

Kétbetűsek: ÁI, ÁR, EE, LŐ, SŐ.

Hárombetűsek: GÓL, SÁL, ZEŐ.

Négybetűsek: AJER, EDDA, ELBA, ÉLNE, INKA.

Ötbetűsek: ANTAL, CENTI, DINÁR, KAPOR, LEEJT, RÁRAK, TINTA.

Hatbetűsek: ALÁRAK, DELEŐ, RENDŐR.

Hétbetűs: LEANDER.

Kilencbetűs: GYÜMÖLCSŐS.

Tizenegy betűs: GYÓGYKEZELÉS.

Betűrejtvények

1

L	DO
	DO

2

KÜ
LÖ
Ó

3

FLMLŐ

4

B G Ó

Skandináv rejtvény (13.)

A golyához hasonlóan a növényvilágban is vannak tavaszhirdetők.
Rejtvényünkben kettőt találtok.

	MENDEGÉL	SÓS BETŰI	KOROS		RIGLI		NYUGAT		
	MÁLTA	SALÁTA LESZ BELŐLE	RÁZÓ BETŰI		BUDAI PASA VOLT		50		RANGJELZŐ
	KAP BELŐLE								
	TARTÓ		...MÓG		ÜLŐ-BŰTOR			51	
			EZ		BÁCSKAI HELYSÉG		SZÉN	AUSZTRIA	RADIUS
FRANCIA-ORSZÁG	MAGYAR-ORSZÁG	TEA-SÜTEMÉNY			ZAB BETŰI				DÉL
MAJDNEM KOHÁSZAT		DEHOGY!			ZÉRÓ		LAKÁSBÉRLŐ	500	LADIK KATALIN
			BAL BETŰI	MELLÉ-LÉP					5
			KINAI ELNÖK VOLT						
NÉMET-ORSZÁG	ARZÉN	BELGRÁD	KELET	950	LÓ-CSEMEGE				HADBAN VAN
			FŰSZER	GYÁLA ELEJE	NÉMETH RUDOLF				ÉJFÉLIG
FOGSÁGBAN						NÉVELŐ	KELET	1500	
						SUGÁR	HIDROGÉN	BŐR	
							HÉBE...		

Keresztszavak

S	M	B
Z	A	U
A	R	Z

E	Z	E			A	T	A	N
S	Z	É		A		A	T	Ó
V	A	L	A			N	E	K

Pótold a hiányzó betűket mind vízszintesen, mind függőlegesen. Vigyázz, hogy értelmes szavak keletkezzenek.

L	Á	R
Á	J	Á
B	☀	G

Szókihúzó

S	J	T	A	K	Ó	F
A	E	E	G	B	Á	V
K	E	C	Á	R	S	I
Á	M	L	I	E	Ő	Z
L	N	S	D	V	E	I
A	Z	E	B	R	A	L
N	Á	L	SZ	O	R	O

BÁLNA
CET
FÓKA

OROSZLÁN
ŐZ
SAKÁL

VÍZILÓ
ZEBRA
ZSIRÁF

Húzd ki a rejtvényrácsból a fenti kilenc állatnevet. A megmaradt betűkből összeolvashatod a tizedik állat nevét.

A 12. szám megfejtései

Berakós rejtvény

– Nem tudom, nem hajlandó megmondani!

Betűrejtvények

1. kártékony, 2. parazita, 3. egyes szám, 4. hóban fagyban

Cikcakk
földieper

Keresztszavak

Vízszintesen: erdeifenyő, szenvedni, pandamaci

Függőlegesen: levendula, hózivatar, csúf ember

Szókihúzó

nefelejcs, árvácska

Betűdominó

sajtószabadság

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Időtöltőcske

Á	R	É	I	L	B	Á
R	O	K	L	K	U	R
I	N	A	I	A	L	I

A beírt nevek hiányzó kezdőbetűit pótolva egy szót kapsz megfejtésül a felső sorban. Melyik az?

Jelhiány

9		7		4		5		2	=	30
---	--	---	--	---	--	---	--	---	---	----

Az üres négyzetekbe olyan számtani jelet írd, hogy a beírt eredményt kapd, ha elvégzed a számtani alpműveleteket.

Unaloműző

					D
	S				

AKARAT
CSODÁL
ELÁRUL

EREDET
SZALAD
SZERET

Rakd be a rejtvényrácsba a megadott szavakat úgy, hogy az átlóban a 120 éve született Zilahy Lajos egyik regényének címe alakuljon ki.

Körbe-körbe

aranyeső

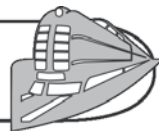
A 11. skandináv rejtvény megfejtése:

A CSODÁLATOS MANDARIN,
A FÁBÓL FARAGOTT KIRÁLYFI

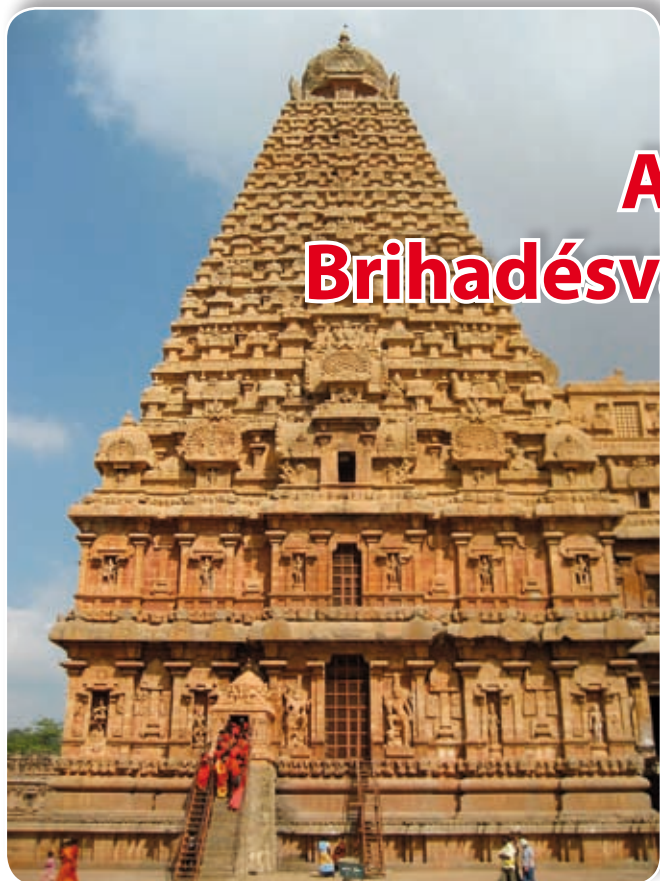
Könyvjutalmat kap:

Sótanyi Zsófia, Szabadka

A tandzsuri Brihadésvara-templom, India

Tamil Nadu államban található a tandzsuri Brihadésvara-templom, a Csola kori építészet remeke, mely évszázadokon át India legfontosabb vallási központjai közé tartozott. A Csola-dinasztiát feltehetőleg I. Aditja alapította a 9. században, miután meghódította a Pallavák királyságát Dél-Indiában. A 10–11. században utódai további területeket csatoltak a birodalomhoz, III. Paranthaka dél felé terjeszkedett, I. Rádzsarádzsa pedig elfoglalta Ceylon északi részét, a Maldív- és a Laccadive-szigeteket.

I. Rádzsarádzsa nagy jelentőséget tulajdonított a művészetek támogatásának is, kulturális és vallási kezdeményezései közül a legjelentősebb a Brihadésvara templomegyüttes létrehozása volt. 1003 és 1010 között épült, és a feljegyzések szerint több száz pap, négyszáz szent táncosnő (divadasi) és 57 zenész lakott a falai között. A számtalan felirat arról tanúskodik, hogy az uralkodó, családja, valamint az udvar bőséges adományokkal támogatta a templomot. A szentély kapuit minden nap délutánján ugyanabban az órában nyitották ki, hogy a megjelent hívők meghallgassák a szent himnuszokat, és megnézhessek a zene ütemére táncot lejtő divadasikat.

A Siva isten tiszteletére emelt Brihadésvara a történelmi városmagtól délnyugatra emelkedik. Külső, derékszögű védőfala

270×140 méter területű, melyen a kőcsipkére emlékeztető gazdag díszítéssel borított, 30 méter magas, lépcsőzetes bejárati torony, a gopuram vezet keresztül. Jóval kisebb kaputorony nyílik az oszlopcsarnokokkal körülvett 163×85 méteres belső udvarra. Ennek kelet-nyugati tengelyén emelkedik a gránittömbökből és táblákból épített főszentély, a vimana. Érdekessége, hogy Tandzsur közelében nincsenek gránitlelőhelyek, ezért távoli kőbányából kellett az építőanyagot ideszállítani. A hatalmas kődarabok felvonszolására szolgáló lejtő egy 6,5 km-re lévő faluig ért. A belső udvaron több kisebb szentély, mandapa található, melyeket különböző isteneknek, istennőknek és démonoknak szenteltek. Minden faldarabot gazdag dombormű- és szobordíszítés fed. Az egyik mandapában áll a 4 méter magas, 6 méter hosszú, egyetlen gránittömbből kifaragott kolosszális Nandi bika, Siva isten hátsállata. Az Anantapur közelében, Lepaksinál található Nandi-szobor után ez a második legnagyobb Indiában. Évszázadok óta mindennap olajjal locsolják, s ettől az óriási gránittömb bronzos csillogást nyer. Párvatinak, Siva feleségének szentélye eredetileg a központi épülettel északra, egy kertben volt, de a Nájak-dinasztia idején nagyobb templomot emeltek számára.

A vimana díszítésében főszerepet kaptak a Visnut, Sivát és más istenségeket megjelenítő szobrok. Az egymás fölé épített szinteket frízek tagolják. Az épület optikai hatása kívülről nézve tömör és szilárd. Belül három hatalmas, különböző testtartásokba merevedett Siva-szobor áll. Az egyik kezében kardot és háromágú szigonyt tart, a másik hárfán játszik, a harmadiknak tíz karja van, és éppen táncot lejt Visnu dobjának hangjára, miközben Devi istennő érdeklődéssel figyeli a jelenetet.

Az északi falat gyönyörű, finom rajzolatú, visszafogott színvilágú freskók díszítik, melyek Siva életének egyes jeleneteit ábrázolják. A Csola-dinasztia idejéből származó egyedülálló festmények csak 1931-ben kerültek napvilágra, addig a 17. században felrakott gipszrétegre rádolgozott Nájak kori freskók fedték. A templom talán legismertebb képe az alapító Rádzsarádzsát ábrázolja, amint szellemi mesterét hallgatja.

Brihadésvara kezdettől fogva komoly befolyásnak örvendett, és eltekintve az idők során hozzátoldott épületektől, csodálatos épiségben, eredeti szerkezetét megőrizve maradt fenn.

Elefántokkal táncolók

Hamarosan a mozikba kerül a Water for Elephants, azaz Víz az elefántnak című film, amelynek forgatásán (minő meglepetés) elefántokkal dolgozott együtt Robert Pattinson és Reese Witherspoon. A két sztár kulisszatitkokat is elárult, néha már túlzásba is vitték. Állítólag mindketten nagyon élvezték a közös munkát, vidám hangulatban, tréfás fordulatokkal folyt a forgatás, és nagy volt közöttük az összhang: – Folyamatosan neveltünk és viccelődtünk. Rob egyszerűen fantasztikus, a legédesebb srác, akivel valaha is találkoztam – áradozott az egykori vámpírról Reese Witherspoon, de még mielőtt bárki is összeboronálná a két színészt, eláruljuk, hogy a színésznő nemrég újból férjhez ment, és persze nem Robhoz, hanem ügynök barátjához, Jim Tothoz. Habár a színésznő korábban már megtapasztalta, milyen is egy házasság, ami sajnos nem végződik happy endel, mégsem ment el teljesen a kedve tőle. Reese és Jim megközelítőleg egy éve vannak együtt. Az ismerősök szerint a színésznőnek kifejezetten szüksége van arra, hogy biztonságban érezze magát férje oldalán, ezért nem sokat vártak a nászszal. Az ifjú pár esküvőjén százhusz meghívott vett részt, a családtagok mellett hírességek is, például Tobey Maguire és Renee Zellweger. A szertartáson egyébként jelen volt Reese exférje, Ryan Phillippe is.

A Víz az elefántnak filmtől sokat várnak a rajongók és a színészek egyaránt, különösen Robert Pattinson, aki azt reméli, hogy mérföldkő lesz a karrierjében. A színész úgy gondolja, hogy új filmjével sikerül végre elérnie, hogy ne csak Edwardként emlegessék az emberek. Szeretne elszakadni az Alkonyat sorozattól, hogy a nézők már ne romantikus tiniként, hanem komoly felnőtt színészként tartsák számon: – Szerintem ez a film mérföldkő lehet a karrieremben. A forgatás alatt is már úgy éreztem, hogy sokat jelenthet a továbbiakban. Remélem, a nézők is majd így gondolják – reménykedik a színész.

Retteg a lovaktól

Reese és Rob egyébként már korábban is forgatott együtt. A Hiúság vásárában Rob alakította volna Reese fiát, de végül kivágták a közös jeleneteket a filmből: – Emlékszem, amikor Robert megérkezett a forgatásra. Éppen jött felénk a folyosón, amikor megláttam. Meghökkenve fordultam a rendezőhöz, és megkérdeztem, hogy valóban ő fogja eljátszani a fiamat? Nagyon helyes volt, de szerintem túlságosan felnőtt ahhoz, hogy a fiamat játszassa – emlékezett vissza Reese. Rob szerint is a korával lehetett a probléma: – Számomra már a forgatáson egyértelművé vált, hogy Reese túl fiatal. Ahhoz mindenképpen, hogy egy velem egykorú fia lehessen. Valószínűleg ezért is vágták ki végül a közös jeleneteket – kedveskedik Robert a kolléganőjének, de a bókokkal a nő sem marad adós. Robert állítólag a szőke színésznő szívébe is beleszólt, és szerinte sem lehet Robot nem szeretni: – A rajongók képesek voltak órákig várni csak azért, hogy egy pillanatra megláthassák Robot. Sokan hajnali ötig álldogáltak a forgatás helyszínének közelében, hátha megpillantják. Hazudnék, ha azt mondanám, hogy nem értem meg őket, hiszen Rob hihetetlenül jóképű. Egy egyszerű srác, egy kiváló családból. Egyáltalán nem rossz fiú, és nem is beképzelt. Kedves, udvarias, humoros, és nagyon keményen dolgozott a forgatáson – áradozik Reese, viszont azt is megtudhattuk, hogy bizony Robertnek is van gyengéje: retteg a lovaktól. A filmezés alatt nem az elefántok borították ki, komoly önrudalomra volt viszont szüksége, amikor lóval forgatott: – A jelenet szerint megrúg egy ló. Teljesen kiborultam, a stáb pszichológusa bátorított fel a forgatása előtt. Gyerekkoromtól rettegek a lovaktól. Szerencsére lovagolnom még soha nem kellett – remélődzik a sztár.

Orrfolyás és pukizó elefánt

Ami még kellemetlenséget okozott, az hihetetlen, de a szerelmes jelenetek felvétele, ami sehogyan sem sikeredett romantikusra, mivel a színész rettentően megfázott: – Általában nem jelent gondot az intímabb jelenetek felvétele, de ezúttal megállás nélkül folyt az orrom. Nem túl gusztusos, de folyamatosan Reese parókájába töröltem – mesélte Rob, és további gusztustalanságokat is elárult. Az elefántokkal sem ment minden olajozottan. Korábban az került nyilvánosságra, hogy Robert Pattinsont majdnem agyonnyomta az egyik. Legutóbb pedig azt is megtudtuk, hogy Reese Witherspoonnak is volt egy elég kellemetlen élménye a hatalmas állattal, és ezt is Robert árulta el egy tévéműsorban: – Reese az elefánt előtt volt, amikor az állat hirtelen a hátsó két lábára állt, felágaskodott, és egy hatalmasat szellentett éppen az arcába. A jelenet majdnem egy percig is eltartott, de Reese végig nagyon profi volt. A helyén maradt, és tűrte a nem mindennapi megpróbáltatást – ecsetelte a szituációt nevetve Pattinson. Reese Witherspoon nemrég úgy nyilatkozott, hogy szerette az elefántokkal forgatott közös jeleneteket, úgyhogy valószínűleg nem maradt benne túska az ominózus kellemetlenség miatt.

Összeállította: L. M.

Egy interjú során Britney Spears huszonöt személyes adatot árult el magáról, olyasmiket, amiket eddig nem nagyon lehetett tudni róla. Az egyik legmeglepőbb az volt, hogy a sztár állítása szerint

Nincs mobilja

nincs mobiltelefonja, és aki kapcsolatba lépne vele, annak a menedzseréhez kell fordulnia. Ezenkívül biztosan érdekli a rajongókat, hogy imádja a narancssörbetet, naponta kétszer fürdik, szenvedélyesen gyűjti a kézitáskákat, és szívesen rágcál jégkockát. Az állandó súlyproblémákkal küzdő énekesnő azt is bevallotta, hogy reggelihez, ebédhez és vacsorához is eszik csokoládét. Az interjúból az is kiderült, hogy a mindennapokban csak egy egyszerű anyuka, aki a két fiával való játszadozás közben szívesen utánóz ronda dinoszauruszokat. Úgy tűnik, Britney Spears azt szeretné bizonygatni, hogy ugyanolyan ember, mint bárki más. Az évekkel ezelőtt történt idegösszeroppanása viszont sokat rontott a megítélésén, és most már megszenved az újabb hírnévért.

Nem gurul a szekér...

Az utóbbi időben Rihanna mindent bevetett, hogy minél nagyobb feltűnést keltsen: a botrányos és túlfűtött klipektől kezdve, a vad bulikig, de a jelek szerint még ez is kevés ahhoz, hogy telt házas koncerteket adjon. A Last Girl on Earth néven futó világ körüli turnéja hatalmas csalódás lett, és a szervezők megdöbbenve konstatálják, hogy alig fogynak a jegyek elővételben. A bostoni fellépésére például kevesebb mint négyezer belépő kelt el, és a rendezők tájékoztatása szerint, ha hirtelen nem nő négyzerezére ez a szám, akkor le kell mondani a koncertet. Amerikában a többi helyszínen is hasonló a helyzet, vagyis olyan kicsi az érdeklődés, hogy elmaradhatnak a fellépések. A rossz nyelvek szerint Rihannának egyszerűen nincs meg az a kisugárzása, ami egy ilyen kaliberű turnét sikeressé tenne, és élőben annyira gyenge a hangja, hogy az emberek inkább az interneten vagy a tévében hallgatják meg a számat.

Ott akar lenni, és pontum

Paris Hiltonnak mindene a feltűnés, ezért igyekszik megjelenni a jelentősebb bulikon. Amíg viszont a sztárvilág szívesen látja a szálloda-örökösnet, addig előkelő körökben nem igazán népszerű. Az április 29-én megtartandó, és az év rendezvényének kiáltott királyi esküvőre például nem hívta meg Vilmos herceg és Kate Middleton. Ez Paris Hilont kifejezetten zavarja, hiszen mindig is rajongott a nemesi származású emberekért, és gyakran hangoztatja, hogy Diana hercegnő a példaképe. Sokat jelentene neki, ha ott lehetne a ceremónián. Mindent elkövet, hogy meghívást kapjon a Westminster apátságba, az összes kapcsolataát beveti, de eddig nem járt sikerrel. A hozzá közelállók szerint Paris azt gondolja,

hogy kihagyhatatlan egy ilyen rangú eseményről. Az utolsó pillanatig nem tesz le arról, hogy valahogy felkerüljön a vendéglistára. Úgy látszik, hogy ezúttal nem elég a pénze, mert a meghívás nem ezen múlik.

Bulvár után búvár

Jessica Simpson énekesi karrierje jelenleg Jszünetel, a fogyókúráiról és a közelgő esküvőjéről már szinte mindent megirtak a bulvárlapok, így valami újjal kellett előrukkolnia, hogy beszéljenek róla. A divattervezéssel kacérkodó énekesnő legújabb ötlete máris hatalmas feltűnést keltett, a szőkeség ugyanis azt találta ki, hogy a búvártalpakra kísértetiesen hasonlító magas sarkú cipőcsodát dob piacra. Viccesen úgy is mondhatnánk, hogy a bulvárlapok után a búvárlapokat célozta meg. A lábbeli ugyan könnyen tisztítható és vízálló, így akár a tengerparti fürdőzéshez is ajánlja, de azért kérdéses, hogy kik és mihez viselik majd a több színben gyártott cipőt, hiszen járásra nem igazán alkalmas. Az internetre felkerült termékről máris többen elmondták a véleményüket, egyeseknek nagyon tetszik az újszerű modell, míg mások őszintén be-

vallották, hogy habár szeretik Jessicát, de a béalábbelít örültségnek tartják. Kit tudja, láttunk már néhány vad divatcikket, így elképzelhető, hogy ez is nagy sikert ér el a hölgyek körében.

Gyerekszáj

– Jobban szeretem Anyuci testvérét, mint a sajátomat. Anya testvére a nagynéném, az enyém meg senkim!
– Az anyukákra nem szokás kiabálni, ők hasznosak.
– A félsziget egy olyan sziget, amit nem fejeztek be teljesen.
– A Nagy azért kövér, mert tele van szeretettel.
– Minél öregebb az ember, annál drágábbak lesznek a fogai.
– Amikor a Nagyinak fájnak a fogai, egyszerűen pohárba teszi őket.
– Egyszer olyan beteg voltam, hogy 40 kiló lázam volt.
– Nekem már nincsen Nagyim, elültettük a temetőben.
– A svájci teheneket elsősorban csokigyártáshoz használják fel.
– Szardínia lakosait szardíniának hívják.
– Hogy jó legyen, a kórházi nővéreknek teljesen sterilnek kell lennie.
– Az orvosok azt mondják, hogy a halálos betegségek a legrosszabbak.
– Amikor a kistesóm született, akumulátorba kellett tenni.
– A lepke egy olyan rovar, amely a helikopterek családjából származik.
– A leghasznosabb állat a disznó. Mindene felhasználható: elejéből-hátuljából hús van, a bőréből cipő, a szőréből kefe, a nevével meg káromkodni lehet!
– Az állatkert egy szuper hely. Olyan állatokat is lehet látni amelyek nem is léteznek.
– Nem vagyok megkeresztelve, de azért be vagyok oltva.
– Az életbiztosítás egy olyan pénz, amit az kap meg, aki túléli a halálos balesetet.
– Nem tudom, hány éves vagyok, mert ez állandóan változik.
– Nagyon megijedtem, amikor Anya megbetegedett. Azt hittem Apu fog főzni ránk.
– Az akvárium egy minitenger, ahol a házi halacsckák úszkálnak.
– A gyerektartás a gyerekek fizetése, amikor Apa elköltözik otthonról.
– Az örökbefogadás sokkal jobb lehetőség, mint a szülés. A szülők saját maguk választhatják ki a gyermeket, és nem kell mindenáron elfogadniuk azt, amit éppen kapnak.

– A Pápa a Vákumban lakik.
– Minden hal termel ikrát, az oroszok még kaviárt is.
– A teheneknek nem szabad gyorsan futniuk, hogy ki ne lötyögjön a tejük.
– A férfiak nálunk csak egy nővel házasodhatnak. Ezt úgy hívják, hogy monotonía.
– Nem értem, miért haragszik annyira Anya, hogy összetöttem a vázát. Úgyis már öreg volt és még kínai, nem is a miénk!
– A nővérem már megint kitűnővel fejezte be az osztályt, csupa ötösök. Fogadjunk, hogy szándékosan csinálja ezt velem!
– A Nagy elköltözött a túlvilágra. Most már nekem is van valakim külföldön.

Főnix-álom

Belépni a sötétségbe.

Elsüllyedni a tűz ízes hamvaiban.

Fényt látni. Szállni. Hegyi levegőt szívni. A tengerbe esni.

A Himaláján állni és a forró Szaharában.

A párizsi tornyon ülve nagy levegőt venni.

Futni a Nagy-tavakban.

Virágos rét perzselő illatát szívni.

Mentszagú fenyveserdők felett repülni.

Barackízű fátyol az ég peremén.

Nedves, forró pihék hullanak arcodra.

Futni, ugrani, szállni, esni, szagolni, még többet szállni.

Felébredni.

(2011. március 15.)

Horváth Blanka 7.c

Jovan Mikić iskola, Szabadka

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság AT
Oktatásügyi,
Téjékoztatási, valamint
Kisebbségi Titkársága

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

Szerbiai Művelődési
Minisztérium

A határon túl élő magyarok
megsegítéséért

TippNet INTERNET
Internet szolgáltatás
ADSL - Wireless - DialUp
Számítógépek árusítása
kedvező hitelfeltételekkel
Hálózatok telepítése és karbantartása
☎ (024) 555-765 Karadjordje Út 2. Szabadka
support@tippnet.rs www.tippnet.rs

Jó Pajtás
Vajdasági magyar gyereklap

■ YU ISSN 0350-9141 ■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■
■ Kiadja a Magyar Szó Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ Megbízott igazgató: **Bordás Győző** ■ Főszerkesztő: **Pressburger Csaba** ■ Szerkesztő: **Lennert Géza** ■
■ Tördelés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár: **Fehér Mária** ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefon) ■
■ Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Kft. lapterjesztő osztálya, telefon és fax terjesztési ügyekben: 021/557-304 ■
■ Dinárfolyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■
■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■
■ Készült a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■
■ Jó Pajtás az interneten: URL: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szerek@jopajtas.info ■